ARSEN LUPEN
Roman serisi tamamlandı
6 cı ve sonuncu cilt çıktı
(Forma 107-126) Fiyeti: 80 kuruş
AKŞAM KİTAPHANESİ

AKŞAM

DAĞLARI BEKLİYEN KIZ!
Yazan: Esat Mahmud Karakurd
Son senelerin en çok beğenilen ve muvaffak olan romanı, herkesin seve seve okuyacağı roman
Basan: SUHULET KUTUPHANESI
Fiyatı 75, cildli 100 kuruş

Sene 17 — No: 5838 — *Fiatı her yerde 5 kuruş* CUMARTESİ — 19 Kânunusani 1935 *Telefon:* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Sandık başları çok kalabalık

Rey atanlar arasında daha ziyade kadınlar göze çarpıyor

Yukarıda solda bir kadın Çenberlitaşda sandığa reyini atarken, sağda Şehzadebaşı sandığı mühürlenirken, aşağıda sandığa rey atanlar

Dün sabahtanberi İstanbulun her tarafında müntehibisani seçimine başlanmıştır. Şehir baştan aşağı donanmış, rey sandıklarının konulduğu yerler bayraklar ve defne dallarile süslenmiştir. Resmî ve bir çok hususî binalar da elektriklerle donatılmıştı.

Sabahleyin saat yedide rey sandıkları bütün nahiyelerde yerlerine merasimle konulmuş ve biraz sonra birer ikişer halk toplanmağa başlamıştır. Saat sekize doğru sandık başlarına kalabalık yığılmış ve halkın gözleri önünde sandıkların kapakları kapatılıb mühürlenmiştir. Bundan sonra müntehibler reylerini atmağa başlamışlardır.

Rey atanlar arasında daha ziyade kadınlar göze çarpıyordu.

Reyler atılırken sandıkların yanlarına konulan kürsülerde de halk hatibleri tarafından nutuklar söylenmiştir. Hatibler Cumhuriyet Halk Fırkasının programı ve şimdiye kadar yaptığı işler etrafında halka izahat vermişlerdir. Bir çok yerlerde fırka merkezlerinde intihab münasebetile müsamereler tertib olunmuştur.

Rey verme işi bugün ve yarın da sürecektir.

İzmirde seçim

İzmir 16 (Hususî) — İzmirde ikinci müntehib seçimi hararetle devam etmektedir. Her gün seçim mıntakalarındaki sandık başlarına toplanan ulus reylerini kullanmaktadırlar.

Burada ikinci müntehib seçim müddeti ayın yirmi üçünde bitecektir. Ondan sonra reylerin tasnifine başlanacaktır. Bazı seçim mıntakalarından atılan rey sayısı tesbit edilen müntehiblerin yarısını geçmiştir.

M. Lambertin fikirleri

Galatadan Beyoğluna helezonî otomobil yolu

Yenikapıda liman, sahillerde geniş yollar, şimendiferlerin birleşme işi

Şehircilik mütehassıslarından iki zatın İstanbulun münakalâtı etrafındaki düşüncelerinin hülâsasını yazmıştık. Bugün de Fransız şehircilik mütehassısı M. Lambertin fikirlerini kaydediyoruz:

«M. Lambert, Yenikapıdan Yeşilköye kadar uzanan şehrin Marmara sahillerini liman mıntakası olarak kabul ediyor. Ve limanın şimdiki mevkiini katî surette muvafık görmüyor. Mütehassısa göre Yenikapıdan Yeşilköye kadar uzanan saha, İstanbul şehri için en münasib bir liman mıntakasıdır.

M. Lambert liman mıntakasının nasıl yapılması lâzım geldiğini anlatıyor. Limanın merkezi Yenikapıda olacak, liman dört kısma ayrılacaktır. Mütehassıs ticarî ve iktisadî bakımdan Yenikapıya (Türkiye kapısı) ismini veriyor. Mütehassıs, bu sahada rıhtımlar, büyük umumî binalar, geniş meydanlar yapıyor ve şehrin ticaret merkezini oraya alıyor. Bu sahanın arkasında sanayi mıntakası tesis edilmesi de mütehassıs tarafından tavsiye ediliyor.

Sanayi mıntakasında fabrikalar, büyük antrepolar bulunacaktır. Bu geniş mıntakaya şehrin her tarafından yedi büyük yol getiriliyor.

Halbuki diğer iki mütehassıs, bazı mütalealar ileri sürmekle beraber limanın katî olarak muayyen bir mıntakada bulunmasında ısrar etmiyorlardı. Meselâ, Alman şehircilik mütehassısı, Yenikapıyı liman olarak tavsiye etmekle beraber Haydarpaşa havalisinin de limana müsaid olduğunu söylüyor ve bu hususta katî karar verilmesini iktisad mütehassıslarına bırakıyordu.

M. Lambert, şehrin kara münakalâtını temin etmek üzere geniş bir yol krokisi çiziyor. Bunların içinde en çok dikkate değer olanı Galatadan Beyoğluna çıkmak için Galatada Haraççı sokağından Kuledibine doğru helezonî bir otomobil yolu yapıyor, bu yolun yukarı kısmında Kuledibine gitmek üzere bir köprü kuruyor.

M. Lambert, Sirkeci şimendifer garı için iki hal şekli tavsiye ediyor: Mütehassıs, garın ya şimdiki bulunduğu yerde bırakılmasını, yahud da Yenikapıya götürülmesini muvafık görüyor ve her iki şıkka göre bu havaliye yollar yapıyor.

Anadolu ile Rumeli yakası arasındaki münakale münasebetlerine gelince, M. Lambert, diğer iki arkadaşından ayrılmaktadır. Meselâ M. Agache Sirkeci tren hattını Haliç sahilinden ve Kâğıthane civarından geçirerek Arnavutköyüne indiriyor ve Arnavutköy ile Vanıköyü arasında bir köprü yaparak Rumeli şimendiferini buradan geçiriyor, Anadolu hattile birleştiriyordu.

Halbuki M. Lambert böyle bir projeye lüzum görmüyor; Anadolu ile Rumeli arasındaki münakale için Sirkeci ile Haydarpaşa arasında feribut (araba vapuru) işletilmesini tavsiye ediyor. Yani Sirkeci garına gelen vagonlar, içinden yolcu çıkmaksızın

(Devamı 4 üncü sahifede)

Türk - Yunan mahkemesi İzmir ve Atinaya gidiyor

Orada bir takım şahidleri dinledikten sonra 15 şubatta İstanbula dönecek

Türk - Yunan mahkemesi heyeti

Türk - Yunan hakem mahkemesinin işlerini mayıs sonuna kadar bitirmesi lâzımdır. Mahkemenin işe başladığı 926 senesi temmuz ayındanberi on bir bin küsur dava dosyası açılmıştır. Mahkemenin elinde şimdiki halde 80 dava kalmış, 10,920 küsur dosyanın muamelesi bitmiştir. Elde bulunan 80 davanın mayıs sonuna kadar bitirilmesi için mahkeme heyeti

(Devamı 4 üncü sahifede)

Evvelâ hukuk birliği..

M. Hitlerin bir İngiliz gazetecisine mühim sözleri

Paris 18 — M. Hitler, Daily Mail muharririle görüşmüştür. Alman başvekili demiştir ki:

«Almanya sulhü bozmıyacaktır. Fakat bir devlet Almanyaya taarruz ederse vay haline... Milletler cemiyetine dönmek için Almanyada hiç kimse şart koşmuyor. Hukuk birliği bir şart değildir. En kısa muhakeme bunu emreder. Manevî müsavatla maddî müsavat arasında fark gözetilmesini Almanyaya karşı hakaret sayarım.

Almanyanın şark misakına ve Roma protokoluna iştirakine gelince, bunun için esas şart hukuk birliğinin kabulüdür.»

Orta mekteb muallimliği

Lise ile beş altı senelik muallim mektebi ve yüksek mekteb mezunları son bir kanunla orta mekteb muallimi olabileceklerdir. Münhal orta mekteb muallimlikleri vekâletçe tesbit edilmiştir. İstanbuldan fazla müracaat vardır.

— Belediye eskiden de halka bedava oyun gösterir miydi baba?..
— Evet çocuğum, köprüden geçenlerden para topladığı zamanlarda!...

SON TELGRAFLAR

Fransız - alman anlaşması

Fransız köylüleri Berlini ziyaret ediyorlar

Berlin 19 (A.A.) — Fransız köylü mümessilleri bugün Berline gelerek iki memleket köylüleri arasındaki dostluk bağlarını sıkılaştırmaya devam edeceklerdir.

Berlin 19 (A.A.) — Berlin mahafilindeki kanaate göre Almanya ile Fransa arasında Sar hakkında halledilecek meseleler Roma konuşmalarında hâkim olan zihniyet ile müzakere edildiği takdirde hüsnü suretle neticelenebilecektir.

Gazetecilik ilmi

Friburg (Almanya) 19 (A. A.) — Maarif nazırı gazeteciliğin bir ilim olduğunu ve binaenaleyh gazetecilik hakkındaki tezlerin doktoraya kabulüne karar vermiştir.

İngiliz gemileri

Devonshir Köstenceden bugün geliyor

Bükreş 19 (Hususî) — Kralın annesi kraliçe Mari, dün Köstence limanında bulunan Devonshir İngiliz kruvazörünü gezmiştir. Kraliçe öğle yemeğine davet edilmiştir. Gemi öğleden sonra İstanbula hareket etmiştir. Yarın (bugün) İstanbula vasıl olacaktır.

[İngiliz kruvazörü bu sabah limanımıza gelmiş ve Akdenize geçmiştir.]

Yugoslav istikrazları

Belgrad 19 (İstanbul) — Yugoslavya hükûmeti bütün kısa vadeli istikraz tahvillerini değiştirmiştir. Bu suretle 814 milyon dinar kâr edilmiştir. Senede verilen faizden de 30 milyon dinar tasarruf edilmiştir.

Bir baytar heyetimiz Yunanistana gitti

Atina 18 — Yunanistanın baytar teşkilâtını tetkik etmek ve iki hükûmet arasında baytarî bir mukavelenin aktini müzakere etmek için iki Türk memuru buraya gelmişlerdir.

Sardan hicret edenler

Milletler cemiyeti bu işle meşgul olacak

Cenevre 19 (Hususî) — Milletler cemiyeti konseyi dün öğleden sonra gizli bir toplantı yapmıştır. Toplantıda Fransanın Sar hakkındaki isteği yeniden gözden geçirilmiştir. Bu münasebetle Sardan kaçan siyasî mülteciler meselesinin konseyin bu defaki ruznamesine konulması kararlaştırılmıştır.

Paris 19 (Hususî) — Fransa, Sar mültecilerinin Fransaya girmesine müsaade etmeği kararlaştırmıştır. Fakat bu müsaade kendilerinin uzun müddet Fransada kalmalarına izin verileceği manasına gelmez. Arzu edilmiyen mülteciler hudud haricine çıkarılabilecektir.

Sar sosyalist fırkası reisi Braun İsviçreye gitmek istemiştir. Fakat İsviçre vize vermediğinden Braun Parise gelmiştir. Dün faşist aleyhdarlarının yaptıkları bir toplantıda nutuk söyliyecekti. Fakat hükûmet, Braunun siyasî tezahüratta bulunmasını yasak ettiğinden nutuk söylenememiştir

Fiyumede şiddetli zelzeleler

Dün İstanbulda da iki zelzele duyuldu

Fiyume 19 (İstanbul) — Burada üç saat içinde dört şiddetli zelzele olmuştur. Halk heyecana kapılarak evlerden sokaklara kaçmıştır. Zarar yoktur.

İstanbulda iki zelzele duyuldu

Dün sabah ve gece şehrimizde gene iki zelzele olmuştur. Birisi dün sabah saat onda olmuş ve istirahatte bulunanlar tarafından duyulabilmiştir. Gece saat yirmi dördü yirmi geçe de bir zelzele olmuştur. Her taraf sükûnette bulunduğundan bu sarsıntıyı bir çok kimseler duymuşlardır. Kandilli rasat merkezinden aldığımız malûmata göre hemen her gün fasılalarla böyle hafif ve az şiddetli zelzeleler kaydedilmektedir.

İran - Irak

Hudud ihtilâfında İran davayı kazanıyor

Cenevre 18 (A.A.) — Uluslar kurumu konseyi İran - Irak ihtilâfını yarın tasdik edecektir. Zannedildiğine göre bay Aloizinin konsey arkadaşlarının hislerine tercüman olarak vereceği rapor İran tezine uygun olacaktır.

Uluslar arası mahafili davayı İranın kazanacağı kanaatindedirler ve bu muvaffakiyeti bilhassa İran dış bakanı Kâizmi hanın azimkâr şahsiyetine atfetmektedirler.

Arnavutluktaki rum ekaliyeti meselesi

Atina 18 — Türkiye hariciye vekili bay Tevfik Rüştü Arasın Cenevrede Arnavutluktaki rum ekalliyeti meselesinde Yunan tezini müdafaa ettiği burada büyük bir sevinçle öğrenilmiştir.

M. Maksimos, buraya çektiği telgrafta Türk meslekdaşından büyük bir memnuniyetle bahsediyor.

Avusturya müstakil kalacak

Ortaya çıkan şayia doğru değil

Viyana 19 (Hususî) — Propaganda komiseri binbaşı Adam dün yabancı gazeteler muharrirlerine Avusturyanın vaziyeti hakkında uzun beyanatta bulunmuştur.

Propaganda komiseri geçen senenin son yarısı içinde, bütün güçlüklere rağmen Avusturyada mühim ilerleme olduğunu söylemiş, sonra Roma anlaşmasından bahsetmiştir. Binbaşı Adam bu anlaşmanın çok mühim olduğunu anlattıktan sonra demiştir ki:

«Avusturyanın politikasını değiştireceği hakkında bazı rivayetler dolaşıyor. Bunlar ya uydurmadır, yahut Avusturya üzerinde tesir yapmak içindir. Avusturyanın emeli istiklâlini muhafaza etmektedir.»

Sar tahliye ediliyor

Cenevre 19 (A.A.) — Röyter muhabirinden: Uluslar derneği konseyi, Sardan uluslar kuvvetlerinin 1/2/935 de çekilmesine karar vermiştir. İtalyan kuvvetleri ilk olarak çekileceklerdir.

Bu Sabahki Telgraflar

Almanyanın uzattığı el

M. Laval Fransanın bu eli ne şartla tutacağını bildirdi

Cenevre 18 — Milletler cemiyeti konseyi dünkü toplantısına nihayet vermezden evvel Fransız hariciye nazırı M. Laval bir nutuk irad etmiştir. M. Laval, M. Hitlerin Almanyanın sulh istediği hakkındaki sözlerinden bahsederek demiştir ki:

«M. Hitler, Almanyanın Fransaya karşı hiç bir arazi emeli beslemediğini söylemiştir. Bu sözleri sened gibi karşılıyorum. İki memleket arasında anlaşma Avrupada sulh için en hakikî teminattır.

Hiç bir hükûmet karşılıklı teminat paktlarına girmekten geri kalmamalıdır. Fransa, Roma anlaşmalarını genişletmek yolunu arıyor. Fransa, Milletler cemiyeti kadrosu işinde sulh için çalışacaktır.»

M. Laval Sardan hicret edenlerden bahisle demiştir ki: «Bunları yerleştirmek beynelmilel bir meseledir ve çare bulmak Milletler cemiyetine düşer. Fransa bu hususta bir muhtıra hazırlamıştır. M. Hitler Sarlılara nutkunda Alman vatanına avdet halinde hiç kimsenin ezilmiyeceğini söylemiştir.

M. Hitler bu sözlerile hiç kimseye verdiği reyden dolayı fena muamele edilmiyeceğini söylemek istemiştir.»

M. Lavalden sonra İngiliz murahhası lod Eden söz almış, M. Lavalin müessir nutku hakkında takdirlerini söylemiştir.

M. Litvinof sulhün elbirliğile tanzimi lüzumundan bahsetmiş ve diğer bir kaç murahhas söz söyledikten sonra celseye nihayet verilmiştir.

Fransız gazetelerinin mütalâaları

Paris 18 — Fransız gazeteleri Cenevrede verilen karardan memnun görünüyorlar. Sarın askerlikten tecridi hakkında henüz Almanya ile tam anlaşma olmamakla beraber bunun elde edileceği muhakkak sayılıyor. Petit Journal diyor ki:

«M. Hitler Fransaya elini uzattı. M. Laval bu eli reddetmedi, yalnız ne şartla tutacağını bildirdi.»

Kültür bakanı

Mektebleri teftiş için Edirneye gitti

Edirne 18 (Hususî) — Kültür bakanı bay Abidin Özmen bu akşamki trenle Edirneye geldi. İstasyonda umumî müfettiş, vali, belediye reisi ve bir çok zevat tarafından karşılandı. Şerefine umumî müfettiş tarafından bir ziyafet verildi. Bay Özmen bura mekteblerini gezecektir.

Pamuk fiatleri yükseldi

Adana 18 (A.A.) — Pamuk fiatleri birdenbire yükselmiştir. Dün piyasa parlağı makine malı pamuklarımızın kilosu 51-52, kapı malı pamuklarımızın kilosu 52-54 ve kozalarımızın kilosu 10 kuruştan satılmıştır. Bu yükseliş yurdumuzun her yerinde sevinçler uyandırmış ve yeni yıl için büyük ümitler doğurmuştur.

Evleri taşlıyanlar

Polis İzmirde bir şebeke yakaladı

İzmir 18 — Burada geceleri evleri taşlıyan bir şebeke yakalanmıştır. Bu şebeke bundan bir müddet evvel İzmirin Arapfırını semtine musallat olmuştu. Bu arada bay Mehmed adında bir zatın evi 10 gündenberi taşlanıyordu. Evde kırılmamış bir tek cam kalmamıştı.

Polis Arapfırını semtini nezaret altına almış ve cam kırıcı şebekeyi cürmü meşhud halinde yakalamıştır.

4000 tayyare

Vaşington 18 — Reisicumhur M. Roosevelt Amerika ile Avrupa arasında işlemek üzere çok büyük bir balon yapılmasını istiyecektir.

Hükûmet ordu ve deniz tayyareleri miktarının dört bine çıkarılmasını istiyecektir.

Zinoviyef 10, Kamenef beş sene hapis yatacak

Moskova 18 (A.A.) — Reuter ajansı muhabirinden: Zinoviyef, Kamenef ve mukabil ihtilâl ile Kirofun öldürülmesi işlerine katışmaktan maznun on yedi kişinin suçları tahakkuk etmiştir.

Zinoviyef on, Kamenef beş sene, ötekiler de muhtelif hapis cezalarına çarptırılmışlardır.

Roma anlaşması ve Akdeniz misakı

Cenevrede Balkan dış bakanları arasında görüşmeler

Atina 18 — Cenevrede Balkan andlaşması devletleri konseyine riyaset etmekte olan Yunan Dış İşleri bakanı Maksimos dün akşam Balkan devletleri murahhasları şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafetten sonra murahhaslar geç vakte kadar müzakerede bulunmuşlardır. Bu müzakerelerde Balkan andlaşmasının Roma itilâfına karşı alacağı vaziyetle aktedilecek Akdeniz misakı hakkında görüşülmüştür.

M. Laval M. Maksimosla görüştü

Cenevre 18 — M. Laval, Yunan dış bakanı M. Maksimosla konuşmuştur. Bu konuşma, dün toplanması mukarrer iken Sar müzakerelerinin ehemmiyeti dolayısile bu akşama bırakılan Balkan andlaşması toplantısı etrafında cereyan etmiştir.

Habeşistan - İtalya ihtilâfı

Meselenin iki hükûmet arasında halli kabil olamadı

Cenevre 18 (A.A.) — İtalya - Habeşistan ihtilâfı hakkındaki Habeş notasının bugün metni neşrolunmuştur.

Nota, İtalyanın yeni hiç bir tecevüzde bulunmamağa davet edilmesini konseyden istemekte ve ihtilâfın 16 mayıs 1908 İtalya - Habeş andlaşmasının tefsirinden çıktığı bildirilmektedir. Böyle bir ihtilâf 2 ağustos 1928 tarihli andlaşma ve uluslar kurumu misakının 13 üncü maddesi mucibince hakeme havale edilmek lâzımdır. Halbuki İtalya bunu reddetmektedir.

Nihayet Habeş hükûmeti, misakın on birinci maddesine istinaden ihtilâfın hemen tetkikini istemektedir.

Bir kaç gündenberi konsey haricinde mütemadî gayretler sarfedilerek Roma ile Adisababa arasında dostça bir anlaşma elde edilmek için müzakere açılmasına çalışılmışsa da hiç bir neticeye varılamamıştır.

İnen tayyare

İndiği yerde bozuklukları tamir ediliyor

Karamürsel 17 (Hususî) — Karamürselin Semtler köyü civarında karaya inmeğe mecbur olan tayyare tamir ediliyor. Pilotlar ve yolcu vapurla İstanbula gitmişlerdir.

Kaza tayyare yükseltme dümeninin bozulmasından ileri gelmiştir. Bu yüzden tepesi aşağı inmeğe başlamıştır. Pilot kanad üzerine inmeği temin ederek bir faciamın önünü almıştır.

Tayyarenin birçok yerleri sakatlanmıştır. Amerikalı yolcu sağ bacağından, pilotlardan biri sağ bacağı ile sol elinden, diğeri yüzünden hafifçe yaralanmışlardır.

Edirnede zelzele

Edirne 18 (Hususî) — Bu sabah sekizi 25 geçe hafif surette yer sarsılmıştır.

Lig maçları

İzmirde 3 klüb maçlara girmemeği kararlaştırdı

İzmir 18 (A.A.) — Liğ maçları bugün yapılmamıştır. Buna sebeb Altay, İzmirspor ve Şarkspor klüpleri, bazı oyuncularının futbol heyeti tarafından cezalandırılmalarını ve ayni zamanda hakemlerin vermiş oldukları kararları haksız görerek liğ maçlarından çekilmişlerdir.

Ankaradaki maçlar

Ankara 18 — Ankara futbol şampiyonasına bugün devam edildi. Güvençspor - Demirspor maçı sahanın karlı olmasından geri bırakıldı. Muhafızgücü - Çankaya maçı yapıldı. Yer çamurlu ve fena idi. Bu yüzden düzgün bir oyun olamadı. Çankayalılar 3 gol yaparak maçı 3-0 kazandılar Bu surette birinci devrede Çankaya başta bulunuyor.

Ay tutulacak

Bu akşam ay tutulacaktır. Ay tutulmuş olarak doğacak ve hüsuf 19,41 e kadar sürecektir. Ayın tutulması memleketin her tarafından görülecektir. Hüsufun ortası saat 17.47 dir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bir kaç havadis

1 — Kesilmiş tavuk satanlar bunları şişirip satıyorlarmış. Bu yeni bir şey değil. Çocukluğumuzdanberi gazetelerin belediye işlerine aid şikâyetlerinden birini bu mesele teşkil eder. Belediyenin faaliyet eserlerinden biri de tavuk şişirilmesini menetmesidir.

Fakat belediyenin bu memnuiyeti bir fayda veriyor mu? Hayır. O halde memnuiyetin manası ne oluyor? Bir kalem odasında bir müsvedde hazırlanıyor. Uzun mumeleler neticesinde tebyiz ediliyor, belki de komisyonlara, müzakerelere arzolunuyor. Mühürler, tebliğler, ilânlar, hepsi iyi? Hepimiz memnun? Herkes rahat. Fakat tavuklar gene dümbelek gibi şişirilmiş satılmakta berdevam!

Bu defa işin içine bir yenilik karışıyor. Tavukları şişirenler bunların ötesini berisini bağlamağa mecbur oluyorlar, içlerindeki pis hava kaçmasın diye.

Şimdi belediye güzel bir tedbir düşünmüş. Tavukların eli ayağı bağlanmıyacak olursa onları şişirmekte bir hikmet kalmıyacak. Onun için, şimdi tavukların ötesini berisini bağlamayı memnuiyet altına alıyorlar.

— Çok iyi düşünülmüş bir tedbir amma, ufak bir noksanı var zannederiz. Şimdiye kadar tavukların hep şişirilmiş satılması bunların şişmiş olduklarının farkedilmemesinden mi ileri geliyordu Hayır. Memnuiyetin hükümsüz kalması bu memnuiyeti tatbik zahmetine katlanacak zatların eksikliğinden ve nizamlara aldırış etmemelerinden neşet ediyordu. Tavukların şişirilmesine lâkayd kalanlar şimdi neden tavukların bağlanmasına karşı harekete geçecekler? Memnuiyetin şeklini değiştirmekle bir iş mi görülmüş sayılacak? Muvaffakıyetin sırrı mevcud nizam ve kanunları tatbik zahmetine katlanmaktadır.

2 — Sokaklarda elektrikle yapılan reklâmlar bazı zevki selimi incidecek tarzda oluyormuş. Bunların çirkinliği sokakları da çirkinleştiriyormuş. Onun için, bundan sonra böyle elektrikli reklâm yapacak olanlar belediyeye müracaatla izin alacaklar. Alâ bir tedbir. İnsana çok ümid, keyif ve heyecan veriyor. Demek sokakların güzelliği meselesinde her şey düşünüldü ve yapıldı da şimdi sıra buna geldi. Dükkâncılar için bir zahmet ve eziyet daha. Belediyeye gidilecek, şüphesiz bir arzuhal verilecek, pul yapışacak. Git gel, iş takib olunacak. Vakit kaybedilecek ve nihayet izin alınacak. Kırtasiyecilik hacmi biraz daha büyüyecek, bundan başka bir fayda çıkacağını zannetmeyiz.

3 — Yıldız bahçesini belediye gene kira ile tutacakmış. Bu da çok iyi. Fakat bize bunu haber veren gazeteler belediyenin Yıldız bahçesini ne yapacağını bilmediğini söylüyorlar ki hangi gazeteci arkadaş bunu uydurmuşsa karikatür yazıları müsabakasında muhakkak birinciliği kazanır. Belediyenin ne yapacağını bilmediği bir bahçeyi, maksadsız, sebebsiz kiralamasına imkân var mıdır? Fakat galiba yazacak havadis bulamıyan muhbir arkadaşlar büyük bir ciddiyetle bu türlü lâfları da havadis arasına karıştırıyorlar!

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni tramvay hattı

Zincirlikuyuya kadar uzatılması istenecek

Şehir meclisi teşrinisani toplantısında Şişli - Mecidiyeköy tramvayının Zincirlikuyuya kadar uzatılmasının teminine karar vermişti. Meclisin bu kararı üzerine belediye reisliği tramvay şirketi nezdinde teşebbüsatta bulunmuş, hattın bu noktaya kadar götürülmesini istemişti. Şirket, henüz belediyeye cevab vermemiştir.

Diğer taraftan haber aldığımıza göre tramvay şirketi yeni hatlar inşası yahut mevcud yolların uzatılması isteklerine şimdilik müsbet cevab vermek fikrinde değildir. Tramvay şirketi, evvelce tatbik edilen mukavelenin feshi dolayısile devlet şûrasında dava açtığından vekâletle başlıyacak olan müzakere neticesinde ne gibi taahhütlere girişeceği henüz belli olmadığını ileri sürmekte ve imtiyaz haricinde tekliflere yanaşmamaktadır.

Maamafih belediye Nafıa vekâletine müracaat ederek şirketle yeni müzakere başladığı zaman nazarı dikkate alınmak üzere Zincirlikuyuya tramvay uzatılmasının teminini istiyecektir.

Yeni hâl

İnşaat ancak temmuzda bitecek

Bir gazete hâl binasının marta kadar bitirileceğini ve yeni sebze ve meyva hâlinin marttan itibaren açılacağını yazıyordu.

Hâl binasına yeni ilâveler yapılması kararlaştırıldığı için inşaat bir müddet daha uzıyacaktır. Bu itibarla inşaatın bitmesi ve binanın kuruması için vakte ihtiyac vardır. Hâl avlusunun parke olarak döşenmesi de lâzımdır.

Yeni hâl ancak temmuza kadar bitecek ve ağustosta açılacaktır. Hâl açıldıktan sonra sebze ve meyva satışı yeni esaslara göre tanzim edilecektir.

Iki hemşeri!

Zavallı adamın 84 lirasını aşırmışlar!

Düzceden İstanbula gelen Hüseyin adında bir adam Süleymaniye tarafından geçerken önüne iki kişi çıkmış ve kendilerinin de Düzce köylerinden olduklarını söyliyerek Hüseyinle ahbab olmuşlardır. Hüseyinle yeni ahbablar konuşarak giderlerken bunlardan birisi yerde bir zarf görmüş ve içinde para dolu olduğunu söyliyerek:

«— Sen bu zarfı cebine koy, ileride tenha bir yere gelince açıb paraları paylaşırız..» diye zarfı Hüseyine vermiştir.

O sırada öteden başka bir adam gelerek parasını kaybettiğini söylemiş ve iki adamın üzerlerini aramış, Hüseyine bir şey söylemeden çekilib gitmiştir.

Biraz sonra yeni ahbablar da birer fırsat bulub Hüseyinin yanından savuşmuşlardır. Bunların yerde buldukları para zarfını kendisine bırakıb savuşmalarına şaşan Hüseyin zarftaki paraları saymak üzere elini cebine soktuğu zaman kendi cüzdanile seksen dört lirasının aşırılmış olduğunu ve zarfın da içi kâğıd parçalarile doldurulmuş bulunduğunu görmüştür.

Bu suretle dolandırıldığını anlıyan Hüseyin hemen polise haber vermiştir. Yapılan tahkikatta dolandırıcıların Mustafa ve Şükrü adlarında iki sabıkalı oldukları anlaşılmış, zabıta ikisini de yakalayıb tahkikata başlamıştır.

Manevra yaparken..

Kamyonla otomobil çarpıştı, şoför ağır yaralandı

Halil adında bir şoför dün Şişlide tramvay istasyonunda otomobilile manevra yaparken karşı taraftan hızla gelen bir kamyon çıkmıştır. O sırada yan dönmüş olan Halil kamyona dikkat etmemiş, kamyon şoförü Şemsi de bunun sokağa sapacağını sanarak bütün hızile yanından geçmek istemiştir.

Kamyon önünden geçerken birdenbire otomobilini çeviren Halil kamyona çarpmıştır. Bu hızlı çarpışmada otomobilin ön kısmı tamamile parçalanmış, şoför Halil de hem başından hem göğsünden tehlikeli surette yaralanmıştır. Polisler yaralı Halili hastaneye götürmüşler, kamyonun şoförü Şemsi yakalanıp tahkikata başlanmıştır.

Kok fiatleri

Belediye şimdilik çıkar bir yol bulamadı

Kok fiatlerinin pahalılığından bir çok şikâyetler olmuştu, bunun üzerine belediye tetkikata başlamıştı. Heber aldığımıza göre bu tetkikat şimdilik netice vermemiştir. Belediye kok fiatlerini ucuzlatmak için alınacak tedbirlerin tesirli olmıyacağı kanatindedir.

Kok hava gazı fabrikalarında, yahut hususî fabrikalarda yapılıyor. Hava gazı fabrikalarında kömürün gazı alınarak hava gazı diye satıldığından kok bedavaya geliyor, bunun için daha ucuza satılması kabildir. Hususî fabrikalarda gazdan istifade edilmediğinden kok daha pahalıya mal oluyor. Belediye bu vaziyet karşısında çıkar bir yol bulamamıştır.

Belediyenin kanaatine göre ucuz kok temini için Zonguldakta kurulmakta olan sömi kok fabrikasının işe başlamasını beklemek lâzımdır.

Paralar ne olmuş!

Ne 23 lira, ne heroinden eser bulunamamış

Kumkapıda dokuz kişi heroin kaçakçılığı suçile tutulmuştu. Bunların muhakemelerine sekizinci ihtisas mahkemesinde bakılmıştır. Maznunlardan Hasanın zevcesi Aliye, kucağında taşıdığı kundaklı küçük çocuğile mahkemeye gelmişti.

Bütün suçlular heroin işile alâkadar olmadıklarını söylemişlerdir. Şahid olarak dinlenilen zabıta memurları maznunları suç üstünde yakalamak için tertibat alındığını, numaraları tesbit edilen 23 lira ile heroin satın alınmak üzere Aliyeye Şebab isminde birinin gönderildiğini, bu şahsın parayı kadına teslim ederek mukabilinde 20 gram heroin aldığını söylemişlerdir.

Suçlular bunların doğru olmadığını, bahsi geçen paraların verilmediğini iddia etmişlerdir. Suç tertibatını idare eden memurlar, heroin satışını müteakip Aliyenin evini aradıklarını, fakat ne Şebabın verdiğini iddia ettiği paraları, ne de heroin bulamadıklarını söylemişlerdir.

Tahkikatın genişletilmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Bir çarpıda

Hâzım gecesi

Bir arkadaşım anlatıyordu. Kıymetli sanatkârımız Hazımı bir istikbal endişesi almış. Hattâ geçenlerde bir gün:

— Halk şimdi bana rağbet ediyor. Bu Popüler hal ne zamana kadar devam edebilir?. On sene sonra çalışamazsam ne yaparım?. diye gözleri yaşarmış...

Seyircilerinin neşeden, kahkahadan gözlerini yaşartan Hazımın kederden gözlerinin yaşarması bana epeyce dokundu. Lâkin düşündüm. Bizde Hazım gibi halkın çok tuttuğu bir sanatkâr bugünkü kazancından çok daha fazla kazanabilir. Maalesef ekser, sanatkârlarımızın «iş adamı» tarafları çok eksik... Meselâ bir musiki sanatkârı, meselâ bir Münir Nureddin senede bir iki konser veriyor ve bunlardan aldığı paralarla bir yıl yaşıyabiliyor.

Halkın tuttuğu bir tiyatro sanatkârı bunu yapamaz mı?. Pekâlâ yapabilir, ve yapmıştır da...

Faraza evvelce Borazan Tevfik tek başına bunu pekâlâ yapıyordu. Senede bir iki sahnede görünen Tevfik kazandığı ile bütün bir yıl pekâlâ yaşıyabiliyordu. Sanki bu eğlencesi kıt memlekette senede güzel bir «Hazım gecesi» yapılsa kim gitmez . Emin olun güzel bir «Hazım gecesi» en değme operetlere taş çıkartacak kadar neşeli, eğlendirici, oyalayıcı, kahkaha attırıcı olur.

Hazım gayet güzel taklid yapar. Onun bazan hususî meclislerde arkadaşlarının Vasfinin, Bedia Muvahhidin, dans hocası Celâlin taklidlerini gördüm. Şaheserdi.

Hazım gecesinde bir «Şehir tiyatrosu revüsü» yapabilir. Halkın merak ettiği bütün artistlerin taklidlerini - hem de ne güzel - sahnede görmek az şey midir?. Yalnız artistlerin değil, meşhur ediblerin, doktorların taklidi ne mükemmel seyredilir.

Sonra güzel operetlerdeki rollerinden, çevirdiği filimlerdeki rollerinden parçalar oynıyabilir. Gayet az masrafla memleket köşeleri göstererek vilâyet türküleri söyliyebilir. Meselâ bir Lâz köyü dekoru içinde, Hazım Lâz kıyafetinde, bir Lâz havası söylüyor... Hem kâfir öyle de güzel söyler ki... Sudan ucuza çıkmış bir Kastamonu dekoru içinde Kastamonu kıyafetile Kastamonu havası... Bizim halk böyle şarkılara bayılır. «Söz bir Allah bir» filminde Hazımın söylediği «At martini Debreli Receb» şarkısı az mı tuttu?

Hazım gecesinde «At martini Debreli Receb» şarkısını gene Hazımın kendi ağzından dinlemek istemez misiniz?

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hikmet Feridun

Amcabeye göre!..

[Sorulmadan başka yere basılamaz. baska dile çevrilemez.]

— Güzel sanatlar akademisinde Rus ressamların açtığı sergiyi gezerken bir inkılâb devrinin dostluklarını, bir de eski devirlerin dostluklarını düşündüm Amcabey...

... Meselâ bir Moskof generalı Osmanlı ülkesine konuk gelirken âlâ havyarlar, şekerler, yağlar getirir...

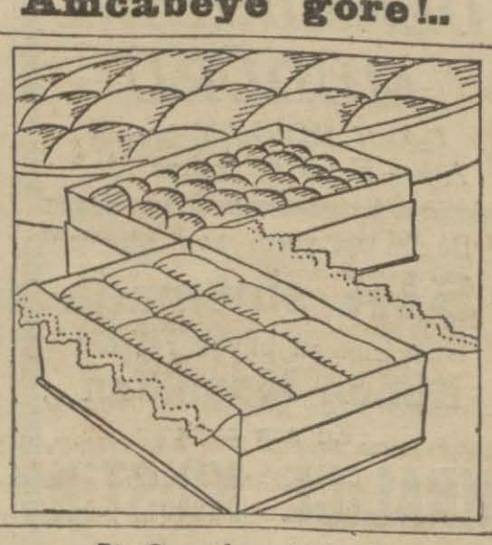

... Bir Osmanlı veziri bir kral ülkesine giderken kaymaklı lokumlar, kestane şekerlemeleri, baklavalar götürür..

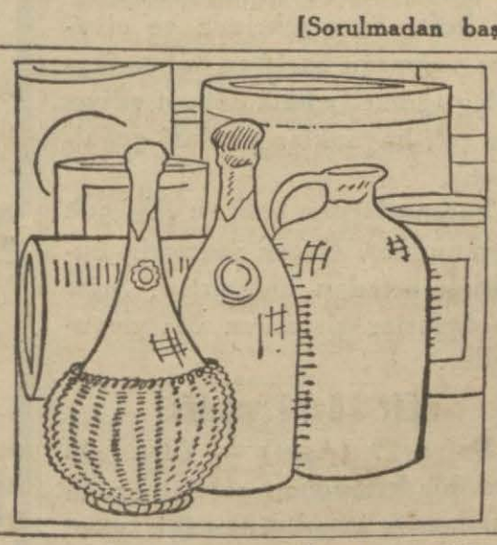

... Bir Frenk elçisi İstanbula gelirken vükelâya içkiler, yiyintiler armağan ederdi!...

Fakat bugün dostluk armağanı kültür, fen ve sanat oldu!...

A. — Onun için inkılâblardan önceki dostluklar da ancak bir hazım müddetince sürer, erir, giderdi azizim!...

SPOR

Dünkü maçlar

Beşiktaş Galatasarayı 2-1 yendi

Bayramda yaptıkları hususî maçta 4 - 4 berabere kalan Beşiktaş futbolcularile Galatasaray oyuncuları dün gene Şeref sahasında karşılaştılar. Bu seferki karşılaşma liğ maçı olduğu için oyuncuların maksatları ve haleti ruhiyeleri evvelce oynanan hususî maçtakinden başka idi. Takımlarını henüz düzeltmemelerine rağmen dünkü galibiyeti elde eden Beşiktaşlılar birinci kümedeki kuvvetli vaziyetini daha sağlamlaştırmış oldu.

Birinci devrenin sonunu 1 - 0 galib olarak getiren Galatasaraylılar ikinci devrede yedikleri iki gole mukabele edemediklerinden maçın sonunda 2 - 1 mağlûp olarak sahadan çıktılar.

Çamursuz, yağmursuz ve oldukça açık ve müsaid bir havada olduğu halde dünkü oyunlara heyecan verecek ve seyircileri ateşlendirecek şekiller sık sık görülemedi.

Beşiktaş birinci takımı şu kadro ile sahaya çıktı:

Mehmed Ali - Hüsnü, Nuri - Hasan, Ali, Feyzi - Hayati, Hakkı, Nazım, Şeref, Feyzi.

Galatasaray takımı: Avni - Osman, Lûtfi - Fahir, Nihad, İbrahim - Necdet, Münevver, Salâhaddin, Cafer, Danyal.

Hakem Saim Turgudun idaresinde başlanan oyunun ilk dakikalarında Galatasaray takımının canlı ve gayretli oynadığını gördük. Galatasaray hücum hattının sıkıştırdığı sıralarda Müneverin çektiği bir şütü elinden kaçıran Beşiktaş kalecisinin düşürdüğü topa yetişen iki Galatasaray muhacimi boş kaleye topu sokamıyarak ilk mühim fırsatı havaya göndermiş oldular.

Galatasarayın kaçırdığı bu büyük fırsattan sonra da, Beşiktaş müdafaasının karışık oyunu dolayısile hücum kabiliyeti sarı kırmızı tarafta kaldı.

Birinci devrede Galatasaray Beşiktaş sol içi Şerefin çektiği, havadan giden bir şütle ufak bir korku geçridi. Bundan başka göze görünür sıkı bir Beşiktaş hücumu olmadı, diyebiliriz. Beşiktaş hücum hattının açılamadığı bu dakikalarda, müdafaası da düzgün oynamıyordu. Bocalıyan müdafayı değiştirmek üzere sol muavin oynıyan Feyzi sol açığa geçti Fakat bu tertib de çok fayda vermedi.

Beşiktaşın aksadığı dakikalar devam ettikçe, Galatasaray hücum hattının işi kolaylaşıyordu. Nihayet Necdetin çektiği bir şütü gene tutamıyan Beşiktaş kalecisinin yarattığı ikinci mühim fırsata Galatasaraylı Cafer yetişerek takımının ilk ve son golünü yapmış oldu.

İkinci devreye 1-0 mağlûb başlıyan Beşnktaşlılar kendilerini toparlayarak biri Hakkının çok güzel bir kafa vuruşu, diğeri de Nazımın çektiği bir şütle iki gol yaparak maçı 2-1 kurtardılar.

İlk devrenin aksayan oyununa rağmen maneviyatlarını bozmadan çalışarak ikinci devre iki gol çıkaran Beşiktaşlıları maçın son yarısındaki canlılıklarından dolayı tebrik edebiliriz. Fakat bu tebrik ilk devrenin bozgununu gidermez...

Kadıköy stadında

Kadıköyde Beykoza karşı oynıyan İstanbulspor takımı 5-0 galib geldi.

Taksim sahasında

Fenerbahçe ile Taksimde oynayacak Süleymaniye takımının oyuna gelmemesi yüzünden Fenerbahçeliler seremoni ile galib oldular.

Topkapı - Eyüp maçı

İkinci kümeden Topkapı - Eyüb maçını Topkapılılar ikinci kümenin şampiyoluğuna nemzed görünen Eyübü 2 - 1 yenerek bitirdiler.

Her horoz kendi çöplüğünde öter

Bizde bir söz vardır «Her horoz kendi çöplüğünde öter» derler. Avustralyada yapılan üçüzlü beynelmilel tenis maçları bu sözü hatırlatıyor. Dünyanın en kuvvetli tenisçisi denilen İngiliz şampiyonu Perry Avustralya şampiyonu Krawford önünde bu sefer baş eğmeğe mecbur olmuştur. İngiliz tenisçisinin idmanlı ve en iyi zamanında olduğu halde Avustralyalı tarafından mağlûb oluşuna işaret eden tenis münekkidleri; biribirine yakın her şampiyonun kendi memleketinde daha kuvvetli olduğunu kabul etmek için bu maçların en büyük misal olduğunu yazıyorlar.

Gaziantebde millet mekteblerine rağbet fazla

Gazi Anteb 18 (Hususî) — Vilâyet dahilinde bu sene 68 erkek, 5 kadın A. ve 28 erkek, bir kadın B. olmak üzere 97 millet mektebi dershanesi açılmış, bunlara 2511 erkek ve 110 kadın vatandaş devam etmekte bulunmuştur.

Antebde altmış fakir çocuk giydirildi

Gazi Anteb 18 (Hususî) — Şehrimiz çocuk esirgeme kurumu verimli çalışmasına devam etmektedir. Kurum muntazaman baktığı kimsesiz ve yoksul çocuklardan başka bugünlerde altmış fakir mekteb talebesinin elbise, ayakkabı, çamaşır ve kepilerini temin etmiştir.

Bol ve faydalı yağmurlar

Gazi Anteb 18 (Hususî) — İki hafta önce şehrimiz ve civarına yağmağa başlıyan bol ve faydalı yağmurlar hâlâ devam ediyor. Bir çok kaynakların suları çoğalmıştır.

Yağmurlardan halk ve çifçi çok memnundur. Geçen senelerin kuraklığı ortadan kalkmıştır. Sığır ve davarlar şimdiden ota doyuyorlar.

Bir köprü yıkıldı

Bafra 17 (A.A.) — Dün akşam bir kamyonun geçtiği sırada Kızılırmak köprüsünün iki gözü yıkılmıştır. Köprünün tamirine başlanmış ve münakalât muvakkatan durmuştur.

Bir çırpıda

Hâzım gecesi

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Sonra ne güzel bağıran satıcılar vardır. Meselâ keten helvacı, mısır buğdaycı... Manileri ile, şarkılarile sahnede bunlar ne güzel canlandırılabilir. Bunların arkasından muhtelif operetlerdeki roller oynanabilir.. «Ben lüküs oldum» diye söze başlıyan Rıza ağabey... Arkasından Delidoludaki musevi otelci... Bunlardan sonra monoloğ...

Böyle dolgun programlı bir gece kadar eğlence tasavvur edilemez.

Borazan Tevfik Hazımdan çok eski ekoldü. Hazım daha ince esprilidir. Neden onun yaptığını yapamasın?

Hikmet Feridun

İki kurşun hırsızı yakalandı

İbrahim ve Hasan isminde iki kurşun hırsızı evelki gece Fatihte kurşunlu medresenin kubbesinden kurşun sökerlerken görülmüş ve yakalanmışlardır.

Anteb iplik fabrikası

Gazi Anteb 18 (Hususî) — Şimdiye kadar Adana pamuğile işliyen Veliç iplik fabrikası bu sene ilk olarak Anteb pamuklarını almağa başlamıştır. Yeni ekilen Amerikan tohumları iyi görülmektedir.

Fabrika önümüzdeki sene bütün pamuk ihtiyacını Antebten tedarik edeceğini ummaktadır.

Tayyare balosu

Tayyare cemiyetinin 14 şubatta Perapalasta vereceği senelik baloyu hazırlıyacak olan 48 kişilik heyet C. H. Fırkası İstanbul vilâyeti idare heyeti reisi bay doktor Cemalin reisliği altında toplanmış ve bu seneki balonun mükemmeliyetini temin edecek kararlar verilmiştir. 48 kişilik heyetin âzası 150 ye çıkarılmıştır. Balo biletlerinin satış işi Tayyare cemiyeti şubelerinden alınarak bu 150 kişilik heyete verilmiştir. Heyete mensub her âza üç bilet satmakla mükellef tutulmuştur. Bu itibarla bu seneki tayyare balosu için 450 bilet satılacaktır.

Kullanılmış parke aranıyor

Eski konaklardan çıkmış gayet iyi ve sağlam halde masif parke aranıyor. Satmak isteyenlerin cins, mikdarı ve son fiyatı adreslerile birlikde ("AKŞAM„ da A. M.) adresine mektubla bildirmeleri.

Bugün son olarak
YILDIZ SİNEMASINDA
Romanı her lisana çevrilen, ölmez bir eser olan
DERMİRHANE MÜDÜRÜ
GABY MORLAY temsili
Aşk - Facia ve ihtiras filmi

Bugün ve yarın son olarak
ŞIK sinemada
Dünyanın en büyük rejisörü
Ruben Mamullan
En son eseri
KRALİÇE KRİSTİN
GRETA GARBO
Baştan başa aşk ve ihtiras filmi.

M. Lambertin fikirleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

araba vapurile karşıya nekledilecekler ve doğruca Haydarpaşa demiryolunda yollarına devam edebileceklerdir.

M. Lambert diğer mütehassıslar gibi metropoliten (yeraltı şimendiferi) şebekesi yapılmasında ısrar etmiyor. Böyle bir münakale vasıtasına lüzum görülürse bunun için ayrı bir plân yapılcağını kaydetmekle beraber metropoliten yapıldığı takdirde tesis edilecek istasyonların mevkilerini şehir haritası üzerinde gösteriyor ve bu istasyonlar için kâfi miktarda yerler ayırıyor.

İşte M. Lamberin İstanbulun kara münakale vasıtaları ve şebekesi etrafında düşünceleri bu suretle hülâsa edilebilir.

Şehircilik mütehassıslraının üçü de bütün sahillerde geniş yollar yapıyorlar. Bu yollar, şehrin sahillerini bir korniş gibi kaplıyacaktır. Maamafih her üç mütehassıs da mevcud yollardan istifade edilmesi ve bunların bozulmaması taraftarıdırlar.

Şehrimizi ziyaret edecek olan seyyahların rahatlıkla ve kolaylıkla geçebilmeleri için yollar ağaçlıklı, sükûnetli ve cazibe verecek şekillerde tanzim edilecektir.

Mütehassıslar, şehir limanını ve ticaret merkezini münasib gördükleri yerlere göre muhtelif şekilde taksim ediyorlar. Meselâ M. Agache serbes limanı, Lambert asıl limanı Yenikapıda yapıyorlar. Ve fazla olarak Lambert Yenikapıda sanayi mıntakası tesis ediyor.

Ergüç dumansız ve küçük sanayii Halicin iki sahiline kuruyor, ağır sanayi mıntakasını da sur haricine çıkarıyor. Alman şehircilik mütehassısı şehrin sanayi mıntakasını tetkik ederken Anadolu yakasını ihmal etmemekte ve Kadıköy ile Haydarpaşa arasında Uzunçayırda bir küçük sanayi merkezi tesis edilmesini tavsiye etmektedir.

M. Agache şehrin sanayi merkezini Halicin Beyoğlu sahiline alıyor, ağır sanayii de denize yakın ve Yedikule taraflarına naklediyor.

İşte üç mütehassısın liman, münakale vasıtaları, stadyom, tarihî abideler, ticaret ve sanayi mıntakaları hakkındaki fikirleri bu esaslarla izah edilmektedir.

M. R.

Kimsesiz çocuklara bakım yurdu

Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde açılma resmi yapılan Galatadaki kimsesiz çocuklar Bakım yurdu şimdiye kadar çok faydalı neticeler elde etmiştir.

Ancak müessesenin kadrosu, İstanbulun bugünkü ihtiyacına kâfi gelmiyor. Bu seneki bütçe ile müesseseye daha çok çocuk alınması ve imkân nisbetinde bir de kız kısmı açılmasının temini düşünülüyor.

Kumar oynıyan beş kişi tutuldu

Ayvansaray tarafında bir kahvede Ahmed, Ishak, Naci, Ahmed ve Hamdi adlarında beş kişi masa başında kumar oynarlarken görülmüş suç halinde yakalanmışlardır. Masada oyun aletlerile sekiz lira kadar da kumar parası bulunmuştur. Paralar vesaire müsadere edilmiş, kumarbazlar evraklarile birlikte adliyeye verilmişlerdir.

Türk - Yunan mahkemesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tedbir almağı düşünmüş ve evvelki gün bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda muhakemelerin daha ziyade şahid dinlenmesi yüzünden uzadığı, uzakta bulunan şahidlerin İstanbula gelmelerinin de buna birinci derecede sebeb teşkil ettiği anlaşılmış, şahidleri hariçte bulunan dava dosyaları ayrılmıştır.

Bu dosyalara göre İzmir ve Yunanistanda dinlenmesi lâzım gelen bir çok şahidler vardır. Mahkeme heyeti şahidleri mahallinde dinlemek üzere İzmire gitmeği, oradan da Yunanistana geçmeği kararlaştırmıştır. Bu karar üzerine Türk hakem bay Mehmed Ali, Yunanlı hakem kirya Kopulos, Türk kâtib Tevfik İbrahim Sencel, Yunanlı kâtib Papadopulostan mürekkeb heyet; reis Danimarkalı Boegin reisliği altında ayın 29 uncu salı günü Ege vapurile İstanbuldan hareket edecek ve heyete bir de ajan iltihak edecektir. Heyet evvelâ İzmire gidecek, ayni günde İzmirdeki şahidleri dinledikten sonra, gene ayni vapurla Yunanistana geçecektir. Mahkeme heyeti şahidleri Atinada ticaret odası binasında dinliyecektir. Ticaret odası salonunda hazırlıklara başlanmıştır.

Kendisile görüşen bir muharririmize, Türk - Yunan muhtelit hakem mahkemesi reisi Danimarkalı bay Boeg demiştir ki:

«— İzmir ve Atinaya sadece bazı davalarda dinlenmesi lâzım gelen şahidleri dinlemek üzere gidiyoruz. Davaya taallûk eden bütün işleri nisan ayı sonuna kadar bitirmek lâzımdır. Muvaffak olacağımızı da kuvvetle umuyorum. Esasen elde seksen dava kalmıştır. Bu işleri nisan sonuna kadar bitirmiş olursak mayıs ayı içinde de mahkemenin idarî işleri ve tasfiyesi ile meşgul olacağız... Her halde mayıs sonuna kadar hiç bir iş kalmıyacaktır. İzmirde pek fazla işimiz yoktur. Atinada işimizin kaç gün süreceğini kestiremem; fakat 15 şubatta İstanbula dönmüş olmamız lâzımdır.»

Mahkememizde görülen ve muhtelif dosyalar teşkil eden davalar arasında üçü bilhassa mühimdir. Bunlardan birincisi İzmirde ecnebi bankalardaki mevcud para kasalarının içinde bulunub da hükûmetçe tasfiye edildiği iddia olunan ve Yunanlı muhtelif şahıslara aid olan para davasıdır. İkincisi Yunanlıların vergi meselesi, üçüncüsü de Abdülhamid veresesinin mahkememizde açtığı davadır.

Bu üç davanın muhakemesi yapılmış ise de henüz karar verilmemiştir. Atinadan dönüşümüzde bunlar karara bağlanacaktır.»

Eski Fransız tiyatrosunda
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
Bu akşam saat 20de
DELİDOLU
Operet 8 perde.
Yazan: Ekrem Reşid
Besteliyen: Cemal Reşid

Bu akşam
Saat 20 de
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
İnsanlık komedisi
4 perde
Yazan: BALZAK

İÇERDE OLUP BİTENLER

Tahta silmek yüzünden kavga

Dört kişi biribirine girdi, iki yaralı var

Kadirgada bir evin birinci katında Azmi adında bir adamla karısı Şaziye, ikinci katında da İbrahimle karısı Cemile oturmaktadırlar. Bu iki kiracı ötedenberi tahta silmek ve gürültü yapmak meselesinden sık sık kavga ediyorlarmış.

Dün sabah erkenden bunlardan Cemile kalkmış ve kovalarla su taşıyarak kendi oda ve sofalarını silmeğe başlmıştır. O sırada alt katta yatmakta olan Şaziye ile kocası bu gürültüden kızmışlar ve bağırmıya başlamışlardır. Bu bağırışlara aldırış etmiyen Cemile kovadaki suyu tahtalara dökmüş, etrafı silerken sular da tahtanın aralıklarından sızarak Şaziyenin odasına akmıştır.

Bundan büsbütün kızan Şaziye ile kocası Azmi odalarından çıkıp küfretmeğe başlamışlardır. Bu defa Cemile de durmamış, merdiven başında kavgaya tutuşmuşlardır. Gürültüyü duyan Cemilenin kocası İbrahim de çıkıp karışmış, evin içinde iki kadınla iki erkek biribirlerine girmişlerdir.

Kavgacılar biribirlerini fena halde dövmüşlr, kadınların ikisi de muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Gürültüyü duyan komşuları polise haber vermişlerdir. Eve gelen polisler zorlukla kavgacıları ayırmışlar, yaralılar tedavi altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

Londra büyük elçimiz geldi

Londra büyük elçimiz bay Fethi dün Mısırdan gelmiştir. Bay Fethi geçende Londradan Mısıra gitmişti.

Tiyatro mektebi

Ankarada bir mekteb açılması düşünülüyor

Ankarada kurulacak büyük devlet tiyatrosu ile Maarif vekâleti çok yakından alâkadar olmağa başlamıştır. Bu tiyatro için Rusyadan bir mütehassıs getirilmesi düşünülmektedir. Maarif vekili bay Abidin Özmenin riyaseti altında Bristol otelinde alâkadarların iştirakile bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda tiyatro işi üzerinde görüşülmüştür.

Tiyatro ayni zamanda bir mekteb halinde bulunacak ve buradan yetişenler memleketin her tarafına dağılacaklardır. Bu sayede Türkiyede tiyatroculuk inkişaf ettirilecektir. Tiyatronun 124 kişilik bir orkestrası bulunacaktır.

İspanya eşyası çıkıyor

Son günlerde gümrüklerde büyük bir faaliyet başlamıştır. Bunun sebebi, gümrük ambarlarında epeyce müddettenberi toplanan İspanya menşeli eşyaların ithaline izin verilmesidir.

Dün İspanya şyası üzerinde 300 kadar gümrük muamelesi yapılmış, bilhassa mensucat ve demir malzemesi çıkarılmıştır.

İzmir gümrük baş müfettişliği

İstanbulda, kereste ihracatına aid takas tahkikatile bir yıldanberi meşgul olan gümrük başmüfettişi bay Ali Kemal İzmir mıntakasına tayin edilmiştir. Bay Ali Kemal bugünlerde İzmire hareket edecektir.

Soy adı

Yeniden soy adı alanların isimleri

Çukurova Karasi müdürü Kenan (Semerkant), depo müdürü Rifat (Pangal), baytar Enver (Akdoğan), muhasib Osman Nazif (Akalın), mürebbi Fahri (Erdoğan), veznedar Ali Rıza (Teke) mutemed Ahmed (Altan), Ziraat bankası müfettişi Nuri Seyfi (Şaylan), gümrük ve inhisarlar vekâleti müfettişi Naci ve ailesi (Selik), verem dispanseri hemşiresi ebe Hatice, kızı Semahat (Sayın). gümrük memurlarından mütekaid Faik, oğlu zabit vekili Adnan, Balıkesir muallim mektebinden Gök Alp, Kuleli son sınıftan Kenan ve aileleri (Arkın), Sekili istasyonunda Ömer Lûtfi, kardeşi Kuleli son sınıftan Orhan (Doğan), terkos fabrikası makinistlerinden İhsan, oğlu komisyoncu Emin, elektrikçi Nuri (Akyıldız), devlet demiryolları Konya mağazası müdürü İbrahim (Gür), kısım âmiri Rauf (Taner), memur Ali (Toker) Sadi (Yurtsever), Mehmed (Erkan), Münim (Altıntaş), Reşad (Özdemir), bekçi Hüseyin (Özçelik) Mustafa (Can), hademe Mehmed (Özyaka), daimî amele Hasan (Karataş), Hüseyin (Avcan), Mustafa (Baykan), Hakkı (Çakır), amele Mehmed (Yılmaz), Mustafa (Güngör), İsmail (Özyaka), Hasan (Kaya), Mehmed (Yılmaz), Mehmed (Hayta), Beylerbeyi tahsil şubesi tahsil başmemuru Hüsameddin (Saygın), veznedar Akif (Özer), icra memuru Esad (Meriç), kâtib Hasan (Yediğ), Kâzım (Avcis), tebliğ memuru Baha (Bakım), Fuad (Ergün), Sadeddin (İnal), Anteb posta memurlarından Muhiddin (Erdem), Beşiktaşta Hayati, Fuad, Salih, amcaları Esad oğlu Necdet (Oktay), Beşiktaşta tevzi memuru İbrahim oğlu Mehmed Niyazi (Ersöz), Harbiye son sınıfında Naci ve ailesi (Önde) soy adını almışlardır.

Tramvaya atlıyanlar

Beyoğlunda Tünel başında tedbir alınıyor

Tramvaylara binib inerken bir kazaya meydan verilmemek üzere alınan tedbirlerin tatbiki son zamanlarda yine gevşemiştir. Arabalar yürürken bir çok kimseler atlıyor.

Tramvay yürürken içine atlamak bilhassa Tünelin Beyoğlu tarafındaki İstasyonda fazladır. Burada yer bulmak için bir çok yolcular tramvay durmadan asılmakta, biribirlerini itip kakmaktadır. Bu hal çok tehlikeli olduğundan Tünelin ilerisindeki makastan kalkan arabalar, hareket edecekleri noktada duruncaya kadar kapılarını açmıyacakladır. Bu hususta vatman ve biletciler mesul olacaklardır.

Bu tehlikeli halin önü alınıncaya kadar belediye zabıta memurları da sıkı surette teftişler yapacaklardır.

İzmir panayırı

İzmir 17 (Hususî) — İzmir panayırının 22 ağutosta açılarak 11 eylûlde kapanması kararlaştırılmıştır. Panayır sahası büyütülecektir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: Galata: Yani Sporidis (Kapıçi), Kasımpaşa: Merkez (Müeyyet), Beyoğlu: İtimad (Bostanbaşı), Kinyoli (Tepebaşı), Nihad (Tarlabaşı), Şişli: Nargileciyan (Şafak sokağı), Hasköy: Halk (Nesim Haim), Eminönü: Salih Necati (Bahçekapı), Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Şehzadebaşı: Asaf, Üsküdar: Merkez, Beşiktaş: Nail, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Büyükada: Halk (M. Vecdet), Heybeli: Halk (Yusuf Süleyman), Kadıköy: Hulûsi Osman (Söğütlü çeşme), Leon Çubukçıyan (Muvakkithane caddesi), Alemdar: Sırrı Rasim, Fener: Arif, Samatya E. Rıdvan, Şehremini: A. Hamdi, Karagümrük: A. Kemal, Aksaray: Şeref.

Piyasada hafif durgunluk var

Kış dolayısile Anadoludan az mal geliyor

İstanbul ticaret odasının tetkikatına göre, piyasada hafif bir durgunluk vardır. Alışverişlerin azalmasına rağmen fiatlerde istikrar vardır. Son yedi günün arpa stoku 1015 tondur. Borsada kilosu 3,70 kuruştan 370 ton yemlik, 3,94 kuruştan 15 ton biralık arpa satılmıştır. Yabancı memleketlere 165 ton gönderilmiştir.

Mevsim başlangıcındanberi yabancı memleketlere 12,467 ton arpa satılmıştır. Halbuki geçen mevsim ayni müddet içinde ihracat 3,436 tondan ibaretti.

Buğday ihracatı da durgunluk devresindedir. Yalnız sarfiyat değil, şehrin buğday müvaredatı da azalmıştır. Rekolte başındanberi her hafta 8000 tondan aşağı düşmiyen müvaredat son yedi gün içinde 1212 tondan ibaret kalmıştır. Bunun, Anadoluda şiddetli soğuklar olmamasından ve çok kar yağmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Av derisi mevsimi geldiği halde pek az mal geliyor. Bunun sebebi de Anadoluda kışın şiddetli olmasıdır.

Piyasa isteklidir. Porsuk 330 kuruşa, kunduz 12 liraya, sansar 24 liraya müşteri buluyor. Karadeniz sansarları çok aranıyor; fakat daha mal gelmiş değildir. Çakal derileri 170 kuruştan muamele görüyor. Kedi ile kurt derilerine pek istek gösterilmiyor. Tavşan derileri de piyasada pek azdır.

Zahire nakli

Şark şimendiferleri alınan parayı azaltacak

Uzunköprü zahire tacirleri, şark demiryolları nezdindeki hükûmet başmüfettişliğine müracaat ederek kumpanyanın zahire tarifesinin, devlet demiryollarında olduğu gibi ucuzlatılmasını istemişlerdir.

Bunun üzerine başmüfettişlik kumpanya direktörile görüşmüştür. Kumpanya direktörü, esas itibarile tenzilât yapmağa muvafakat etmiş ve etüdlerini bitirdikten sonra tenzilât miktarını kararlaştıracağını bildirmiştir. Tetkiklerin bir hafta kadar süreceği anlaşılıyor.

Zam görecek ilk mekteb muallimleri

Üç seneyi dolduran ve vazifelerinde liyakatleri tesbit olunan ilk mekteb hocaları zam göreceklerdir. Zam görmesi lâzım gelen muallimlerin listesinin hazırlığına başlanmıştır.

Liste yakında Maarif vekâletine gönderilecek ve bu liste dairesinde muallimler bir eylûlden başlamak şartile zam hakkını kazanacaklardır. İstanbulda zam görecek muallim adedi henüz anlaşılmamıştır.

KANSIZLIK
Nörasteni, zaflyet ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden
En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARİS

Samsun mektubları

Samsunda büyük sürek avı çok neşeli geçti

Bafralılar da yakında büyük bir av tertibine karar verdiler

Samsun avcılarından bir grub

Samsun 16 (Samsun ve havalisi muhabirimizden) — Geniş bir programla yeni yıl çalışmalarına başladıklarını bildirdiğim, şehrimiz avcılar ve atıcıları, geçtiğimiz cuma günü, şimdiye kadar bu çevrede eşi görülmemiş büyük bir sürek avı tertib ettiler.

Yedi yüzden fazla avcı, sürekçi, asker ve jandarmanın ve köy delikanlılarının iştirak ettiği bu muazzam sürek, Samsun - Bafra arasındaki Engiz, Karaköy, Enbiyalı ormanlarında yapılmış, köylüyü sevindirebilecek bir mücadele neticesi alınmıştır.

Bu sürekte avcıların fişek, barut ihtiyaçları ziraat müdürlüğünce temin edildiği gibi, general Hüseyin Avni, vali vekili bay Talât, jandarma mıntaka kumandanı Mehmed, Bafra kaymakamı Sözen ava nezaret etmişlerdir..

Havanın birdenbire güzelleşmesi, Samsundan, Bafradan birçok seyircilerin ve meraklıların av sahasına gelmelerine sebeb olmuştu.

Avcıların tüfek seslerinden ve sürekçilerin ardı arkası kesilmiyen bağırışlarından çıkan gürültüler, heyecanlı bir harb sahnesini andırıyordu.. Bir aralık bütün gözler fundalıktan fırlıyan üç domuza çevrildi, bunları bir kaç avcı kovalıyordu. İhtimalki avcılar bu canavarları ormanda değil, seyirciler önünde öldürmeyi istemişlerdi. Nitekim, patlıyan tüfekler bunları yerlere sererken avcılar gururla silâhlarını omuzların asıyor ve tekrar ormana dalıyorlardı.

Her safhası bir heyecan kaynağı olan bu sürek bütün şiddetile devam ederken, bay Nizaminin bakımı altındaki iaşe kolu da öğle sofrasını hazırlıyordu. Çevrilen kuzuların, etrafa yaydığı lezzetli kokular, avın heyecanından ziyade iştihaları kabartıyor ve herkesi sofraya çekiyordu.

Sofrada general Hüseyin Avni avcılarla şakalaşırken, bay Nizamiye sordu:

— Tüfeğinizin kovanında kaç saçma var?

— Sayısını Allah bilir generalım.. Belki yüz, belki de üç yüz.. Herkes gülüşüyor..

Yemek bu tatlı şakalar ve neşeli sohbetler içinde bittikten sonra avcılar tekrar ormanlara yayıldılar ve ayni heyecanla karanlık basıncıya kadar süreğe devam ettiler.

Bugünkü mücdelede birçok canavar öldürülmüştür. Bunlardan bir kısmı, ormanlarda kalmış ve nakli mümkün olanlar da şehre getirilmiştir. İkinci büyük süreği yakında Bafralılar tertib edeceklerdir. — *F. Kaynar*

Filomuz geldi

İngiliz kruvazörü top atarak gemilerimizi selâmladı

Karadenizde bulunmakta olan donanmamızdan Yavuz zırhlısı ile Hamidiye ve Mecidiye kruvazörleri dört torpido muhribi ve dört denizaltı gemisi dün limanımıza gelmişler ve Kadıköy açıklarında demirlemişlerdir. Donanmamız geçerken, limanımızda misafir olarak bulunmakta olan İngilterenin London kruvazörü top atmak suretile gemilerimizi selâmlamış ve bu toplara Yavuz zırhlısı karşılık vermiştir. Gemi mürettebatı güvertede toplanarak London kruvazörünü selâmlamışlardır.

Limanımızda misafir bulunmakta olan İngilterenin London kruvazörü bugün limanımızdan Akdenize gidecektir. Halktan istiyenler dün gemiyi gezmişlerdir.

Kongreler

Dün Sipahi ocağı, Galatasaraylılar, Mürettibler cemiyeti toplantılarını yaptılar

Sipahi ocağı dün akşam senelik kongresini yapmıştır. İdare heyeti raporu okunub kabul edildikten sonra yeni idare heyeti seçilmiştir. Bu heyetin reisliğine Gazi Anteb saylâvı bay Nuri, âzalıklara da bay Asım, Fikret, Süreyya, Aziz, İhsan Şükrü, Fahreddin, Ahmed Hamdi ve Nusrat Hamdi seçilmişlerdir.

Dün Galatasaraylılar cemiyetinde de yıllık toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda nizamnamede bazı değişiklikler yapılmış ve her âzanın birer lira aidat vermesi kararlaştırılmıştır.

Mürettibler cemiyeti de dün yıllık kongresini yapmış ve meslek etrafında bir müddet görüşüldükten sonra yeni idare heyeti seçilmiştir.

ELHAMRA SİNEMASININ
tenzilâtlı kuponu
Bu kuponu Sinema gişesine vererek Balkona yalnız 15 kuruş duhuliye ile girebilirsiniz.
19 İkinci Kânun | Cumartesi gündüz ve gece muteberdir

Marmara adasından dönerken ..

Karısını, kaynanasını, çocuklarını bırakarak zelzeleden kaçan bir koca!

« Erkekleri öldürmesi için kadının asker olmasına hacet yok ki a beyim... Bir bakışla öldük, gitti!.. »

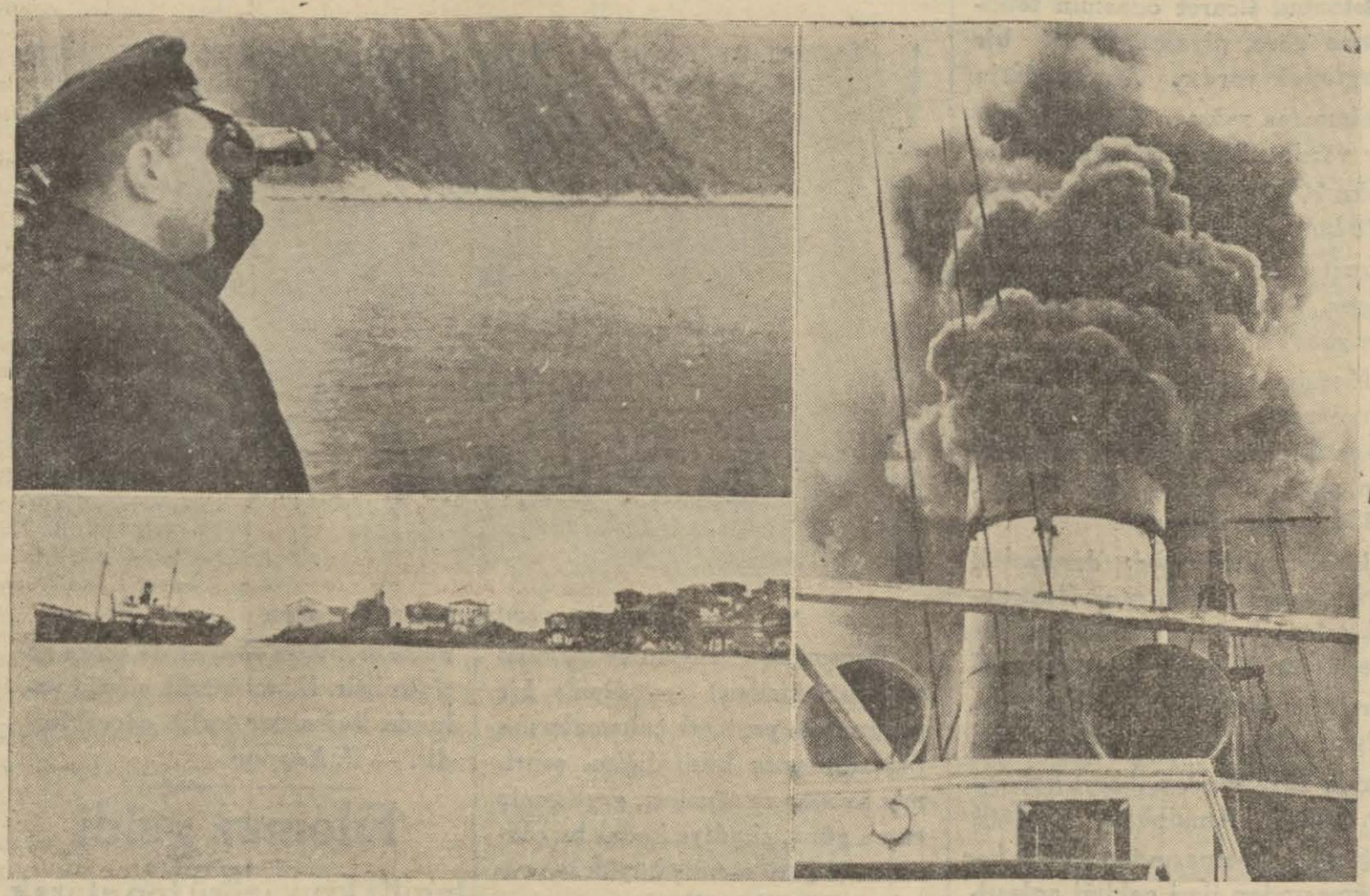

"Gerze„ vapuru Marmara önünde, geminin süvarisi Mahmut kaptan dürbünle adayı tetkik ediyor.. "Gerze„ fayrab etmiş

Gerze vapuru Marmarada epice kaldı. Adada zelzeleden yıkılan bir duravın taşlarile bacağımdan yaralandıktan sonra topallıya topallıya iskeleye indik. Sarsıntılar arasında kayığa bindik. Ver elini Gerze vapuru.. Artık dönüş başlamıştı..

Bir çok iskelelerden «Erdek»ten, «Karabiga», Mürefte», «Tekirdağ» dan epice yolcu aldığımız için dönüş eğlenceli geçti.

Gece «Karabiga» da demirlemiştik. Nohudu pek meşhur olan Karabigadan vapura bir alay leblebici bindi. Buraya nohut almak için gelmişler.. Sanki leblebicilik bir klüpmuş, onlar da bu klübün sadık âzâsıymış gibi birbirlerinden hiç ayrılmıyorlar. Anca berabre kanca beraber.

Gece birinci mevki salonunda bir yandan gramofon çalarken bir yandan da kadınlı erkekli bütün yolcular büyük yeşil masanın etrafına dizildik. En aşağı 30 kişi varız. Tombala kâğıtları - mevlûd şekeri gibi - birer ikişer dağıtıldı. Tombala numaraları büyük bir torbanın içine dolduruldu. Tombala oyununu belki bilirsiniz. Torbadan ne numara çıkarsa herkes önündeki kâğıtlarda bu rakkamı arıyacak, bulursa bir işaret koyacak, kâğıtlarını önce kim doldurursa tombala...

En yaşlı yolcu elini torbaya daldırıyor, niyet çeker gibi birer birer numaraları yakalayıp çıkarıyor, yüksek sesle okuyor:

— 52... 11... 13... ...

Şık şık bayanların kiminin önünde birer avuç kuru fasulye, kiminin önünde birer avuç Karabiga nohudu... Numarayı okuyan «14!» diye bağırdı mı? Hemen manikürlü tırnaklarile ya bir kuru fasulye, ya bir nohud alıyorlar, önlerindeki kâğıdda yazan 14 numaranın üstüne yerleştiriyorlar... Numaracı bağırıyor:

— 40!..

Önündeki kâğıdda 40 numara olmıyan bir yolcu hiddetle köpürüyor:

— 40 parça ol..

Bu arada gramofondan sesler:

«Kadın asker olursa»,
«Öldürür erkekleri..»
«Öldürür bir bakışla»
«Vurur selâm çakışla..»
«Kadın asker olursa»,
«Bütün gönüller kışla...»

Arkasından bir boru sesi.. Taaaaaaa.. Tari tiiiiii... Tati, tati..

Şişman bir erkek yolcu yanındaki arkadaşına fısıldıyor:

— Erkekleri öldürmesi için kadının asker olmasına hacet yok ki a beyim...

Zaten biz bir bakışla öldük gitti..

Numaracı sesini perde perde yükseltiyor:

— 84!

— Meyvahoşta kabzımallık mı ettin yahu.. O ne numara okuyuş öyle..

Bir bayanın sesi:

— Celâl.. 24 çıktı mı?.

En sonra heyecanlı ince bir ses:

— Tombala!.

Gramofonda «Kadın asker olursa» şarkısını okuyan ince ses:

— İleriiiiiiii... Marş...

Gece yarısından sonra tombala faslı bitiyor.. Masanın üstü fasulye ve nohudla dolu.. Bayanlardan biri fısıldadı:

— Burada bir pişirimlik fasulye kaldı.

Gece yarısı vapura bir haber geldi. Karabigaya ilk defa bir tiyatro gelmiş... Kırmızı hanın dördüncü katında oynıyorlarmış.. Hanın dördüncü katındaki sofada oynanılan bu tiyatroyu görmek istedik. Lâkin kasabanın bütün duvarlarına kâğıdlar, el yazması ilânlar yapıştırılmış.. «Salıneler kraliçesi, yıldızlar yıldızı Müzeyyen hanım Karabigada..»..

Ertesi sabah güverteye yeni çıkmıştık ki bir gürültü koptu. Zelzele olmuş, halk evlerinden fırlamış iskeleye, vapura doğru koşuyor.. Herkes sahile doğru koşarken biz vapurdan fırladık. Zelzeleden kaçanları ite kaka zelzeleye doğru koşuyoruz. Herkes bize «acaba deli mi?» gibi bakıyor.. Şüpheli bakışlar arasında nihayet telgrafhaneye girip zelzele haberini vapur kalkmadan telgrafhaneye verdik.

Dönüşte iki çocuklu bir kadına rasgeldik. Üçüncü mevkide seyahat ediyordu. Daha çok genç. ti. Yanında annesi var. Macerasını anlattı.

— Marmaradanım... Kocam tiz bir adamdır. Gürültü de yapmak istemez. Yıkılan evimizin iki odası vardı. Onun için birinde ben, çocuklar, annem yatardık. Birinde de kocam... Zelzele olunca ben çocukları kucakladım. Dışarıya sofaya fırladım. Kocamın yattığı odaya seslendim...

— Yahu.. Kaç zelzele oluyor!..»

Bir de baktım ne yahu var.. Ne mahu...

Zavallı kadıncağız bundan sonra «yahu.. kaç» diye bağıra bağıra evin her tarafını arıyor. Yahudan eser bile yok... Sahile iniyor. Sorub soruşturuyor. Meğer yahu zelzele başlar başlamaz herkesten evvel sahile inmiş, bir sandala atlamış, küreklere asılınca Avşaya kaçmış...

Lâkin Avşaya çıkar çıkmaz bir zelzele olmuş, bir kaç yerinden yaralanmış, gene sandala binmiş, bu sefer vefasız koca bilinmiyen bir diyara kaçmış gitmiş... Biçare kadının iki gözü iki çeşme... Ahbabları ona:

— Madem o kaçmış... Sen de dava et boşan, başkasile evlen... diyorlar amma o:

— Kocam da kocam.. Sakın ona bir şeyler olmasın... Kaçarken kayık batmasın... diye hayırsız adamı merak edib duruyor.

Kaçan adamın kaynanası da ikide bir gayetle müthiş bir tarzda başını iki yana sallıyor:

— Ah... Ah bir dönse diyor..

Bunu öyle tehditlerle söylüyor ki ben bile kaçan kocanın hesabına korktum.

İşte Marmara seyahatinin size kısa bir bilânçosunu çıkardım.

Hikmet Feridun

ASKERÎ BAHISLER

Fransızların düşündüğü ordu

— 2 —

Askerî muharririmizden:

Geçen yazıda nasıl teşekkül edeceği hakkındaki fikirleri anlattığımız Fransızların «meslekî ve taarruza memur» ordusunun muharebe tarzını da miralay Gaulle şöyle anlatıyor:

Her birinde bulunan muharebe arabalarının mecmuu 2000 olan fırkaların taarruz cephesi genişliği 8 kilometredir. Bu cephe genişliğinde böyle bir fırkaya yarma derinliği olarak 50 kilometre gösterilebilir. Derinliğin bu kadar fazla olmasının yegâne faydası, buralardan yan ve geri tesirlerinin çok büyük bulunmasıdır. Bugünkü kademeli muharebe şeklinde bu kadar derine ve çok anî olarak gidilmezse düşman gerisinin kuşatılması mevzuu bahsolamaz.

Taarruz tekniği şöyledir:

Birinci hücum kademesinde arazi ve düşman keşfi için hafif muharebe arabaları bulunur. İkinci kademe ana hücum kademesidir, üçüncü kademe muvaffakıyeti kıymetlendirecek kıtalardan ve ihtiyatlardan teşekkül eder. İkinci ve üçüncü kademeler orta ve ağır tank alaylarından teşekkül eder.

Bu tank kütlelerini yaya veya arazi üzerinde yürüyen kamyonlar üstündeki piyade livaları takib eder. Topçu livaları piyade ile birlikte hareket ve önüne çıkacak düşman hedeflerini direkt ateş ile imha eder. Piyadenin yanında yalnız topçu mutarassıdlarının bulunarak bataryaların geriden gelmesi ve düşman hedeflerini endirekt ateşle imha eylemesi muharebe faaliyetini sekteye uğratacağı için Fransız miralayı reddediyor. Topçunun bizzat kendisini himayesi birlikte taşıyacağı makineli tüfek ve tank def toplarile yapılır.

Muharebe sevk ve idaresi için devam üzere hava keşfinin yapılması en büyük ehemmiyeti haizdir. Hattâ kumandanların fırsat buldukça havalanarak düşman büyük kısmının nerede bulunduğunu görerek muharebeyi ona göre idare etmesi de lâzımdır.

Miralay Gaulle meslekî ordunun bu mütearrız vazife yanında, Fransız müstahkem mıntakalarının harb başlar başlamaz bir yarılma tehlikesi karşısında kalması halinde müdafaa işini de pekâlâ göreceğini iddia ve fakat bu kuvvetli istihkâm manzumesini söküp yarmaya cesaret edecek bugün bir ordu mevcud olmadığını da ilâve etmektedir. Bu suretle meslekî ordunun yegâne vazifesi şimdilik sevkülceyşî baskın olarak kalmaktadır.

Taarruzî maksadlar için yetiştirilen Fransız hava ordusunun da bu meslekî ordu ile birlikte hareket edeceği tabiî olduğuna göre bir harble beraber Fransız ordusunun harekâtı şöyle inkişaf eder:

1 — Hava ordusu harbin ilânile birlikte düşman arazisi içindeki mühim merkezi bombardımana başlar.

2 — Meslekî hücum ordusu ilk gün 4000 tankla hududu geçerek düşman arazisine 100 kilometre girer ve ertesi günler zarfında müttefiki Çekoslovakya ile birleşmek için bu harekâta devam eder.

3 — Diğer muvazzaf fırkalardan hududa en yakın olan ve daha hazardan seferberlikleri kısmen ikmal edilmiş olan süvari ve piyade fırkaları hücum ordusunu takib, diğer dahildeki fırkalar seferberliklerini ikmal ederek bunlara iltihak eder.

4 — Müstahkem mevkilerin müdafaasına tahsis edilmiş ve hazardan tamamen seferber halde bulunan kıtaların da taarruzun muvaffakiyeti halinde yerlerinde kalmaları mevzuu bahsolmaz. Ağlebî ihtimal bunlar da meslekî orduyu takib ederler ve arkadan gelen kıtalar bunların vazifesini üzerlerine alırlar.

Bu suretle muharebenin ilânından itibaren bir hafta zarfında bir çeyrek milyon mevcudunda bir ordu düşman arazisine girmiş bulunur ve bunların öncülüğünü de meslekî ordu yapar.

Bu esnada, yani muharebenin birinci haftasında memleket dahilinde 3-4 milyonluk millî ordu ile celbedilen müstemleke kıtaları seferberliği ikmal etmiş bulunur ve düşman arazisinde yuvarlanan taarruz silindirinin açtığı yolu takib eder.

Hava ordusu ise bir taraftan taarruzlarına devam ederken diğer taraftan da memleket sanayiinden yeni tayyareler tedarikine, pilotlarını seferber etmeğe, genişlemeğe ve taarruz kudretini artırmağa imkân bulur. Bu tarzı hareketle Fransızların en muhtemel düşmanı Alman arizisini işgal etmek bir kaç haftalık mesele olur.

Fransızlarda ayrıca bir meslekî ve hücum ordusunun teşekkülünü iltizam edenlerin fikri ve düşündükleri muharebe tarzı bu suretle hülâsa edilebilir. Bu teşekkül meydana gelecek midir? Sırf taarruzî maksadla ve büyük masraflar ihtiyarile böyle bir ordu kurulacak mıdır? Bu ordunun kurulması halinde dahi muvaffakıyeti böyle kâğıd üzerinde yazıldığı kadar kolay mıdır Bunları istikbal gösterecektir. Şimdiden ehemmiyetli olan bir şey varsa birçok ordularda geniş millî ordunun yanında böyle çekirdek halinde meslekî bir ordu bulundurulmasına taraftar olanların çoğalmasıdır, teknik terakkiyatın ve makineleşmenin bunda en büyük orlü oynadığı muhakkaktır. Deniz filolarında meslekî ordu ne kadar mühim ve zarurî ise karada ve havada da gittikçe ehemmiyet kesbediyor.

M. Şevki Ergin

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 14 — Ruzukasım 73

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	12,28	2,12	7,16	9,46	12	1,36
Va.	5,37	7,21	12, 5	14,53	17,09	18,46

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk 13 No.

SİNEMA

Mari Pickford Charles Rogersle evlenecekmiş

Amerikada heyecan uyandıran bir haber

Duglas Fairbanks ile karısı Mari Pickfordun nihayet ayrıldıklarını bir kaç gün evvel yazmıştık. On sene Amerikada en muhabbetli karı koca diye gösterilen bu iki artistin ayrılması herkesi şaşırtmıştır. Şimdi Amerikada herkes bu boşanmanın sebebini aramaktadır. Gazeteler bu hususta uzun yazılar yazıyorlar.

Amerikada halk iki kısma ayrılmıştır. Bir kısım Mariyi, diğer kısım ise Duglası haklı buluyor. Marinin taraftarları diyorlar ki:

— Duglasın yaşı elli dördü buldu. Fakat yaşı ilerledikçe bu artistte serserilik meyli artmağa başladı. Uzun müddet bir yerde oturamıyor, mütemadiyen dünyayı dolaşmak, macera arkasında koşmak istiyor. Üç senedenberi Hollivutta bir kaç ay devamlı surette oturduğu görülmemiştir. Kâh Çinde, kâh Japonyada geziyor, yahut Hindistanda kaplan avına çıkıyor.

Avdan bıktı mı Avrupaya geçiyor. İsviçrede, İngilterede spor yapmağa başlıyor. Spordan usanınca memleket memleket geziyor. Hasılı tam bir serseri hayatı.

Mari iptida bunun geçici bir şey olduğunu zannetti, Duglasın hevesini almasını bekledi. Fakat kocasının uslanmadığını, bilâkis gün geçtikçe serseriliği arttırdığını görünce nihayet ayrılmağa karar verdi. Kabahat tabiî Duglasındır.

Duglasın taraftarları da diyorlar ki:

— Duglas ve Mari on sene çalıştılar, büyük bir servet yaptılar. Artık yaşları da epeyce ilerledi. Bundan sonra bütün ömürlerini, hiç bir eğlencesi olmıyan Hollivutta geçirmekte ne mana var? Tabiî gezecekler, nerede bir eğlence varsa oraya gidecekler. Eskisi gibi hergün sabahtan akşama kadar çalışmalarına lüzum yok. Hollivutta bir kaç ay kalıp birer filim yapsalar yetişir.

Mari Pickford

Fakat Mari bir türlü buna razı olmuyor, Hollivuttan dışarı adım atmak istemiyor. Artık eskisi kadar çalışmıyan Duglasın bu şehirde can sıkıntısından patlamasına ne lüzum var? Kabahat Duglasın değil, Marinindir.

İki taraf arasında bu yolda münakaşalar olurken ortaya çıkan bir haber bütün Amerikada heyecan uyandırmıştır. Bu habere göre Mari başka birisini seviyormuş ve bununla evlenmek için Duglastan ayrılmak istemiş... Marinin sevdiği Budy ismile anılan Charles Rogers ismindeki genc artist imiş.. Charles Rogersi memleketimizde sinemaya gidenlerin çoğu tanırlar. İlk sesli filim çıktığı zaman bu artistin Nansi Carrol ile birlikte çevirdiği birçok filimler İstanbulda gösterilmiş ve beğenilmişti. O zamanlar bu artist Amerikanın en çok sevilen jönprömiyesi idi. Fakat sözlü filim başlayınca her nedense Charlesin yıldızı söndü. Charles bir müddet varyetelerde numara yaptı, bir kaç ay evvel de bir filim çevirmek üzere Londraya gitti.

Charles Rogers uzun boylu, iri yapılı, siyah saçlı sevimli bir gençtir. 31 yaşındadır. Mari ise bugün 38 yaşındadır. Charles filim artistliğine başladığı zaman Mari kendisini himaye etmiş ve bir mevki tutmasına yardımda bulunmuştu.

Son haber üzerine gazeteciler Mari Pickforda koşmuşlardır. Fakat artist hiç bir şey söylememiştir. Bunun üzerine Londrada bulunan Charles Rogers ile görüşmüşlerdir. Charles şu sözleri söylemiştir:

«— Marinin kocasından ayrıldığını şimdi haber aldım. Altı senedenberi biribirimizin dostuyuz. Pek samimî dost olduğumuzu söyliyebilirim. Bana şimdiye kadar Mari kadar kimse iyilik etmemiştir. Lâkin evlenme hakkında ne söyliyebilirim.»

Charles Londradaki filimde ikinci derecede bir rol yapıyor. Sanat âleminde eski mevkii yoktur. Mari ile evlenirse tekrar parlıyacaktır. Diğer taraftan Marinin de genç artiste karşı hususî bir tevecühü vardır. Bunun için bu izdivac haberine esassız nazarile bakılmıyor.

Charles Rogers

Müntehibisani namzetleri

Hilmi Kat doktor, Haydar Başaran mütekaid, Avni Gökçe gümrük memurlarından, Abdülkadir Gün orta mekteb başmuallimi, Ali Rıza Demir San elektrik fabrikası mühendislerinden, Hamdi emlâk sahibi, Bekir Özben belediye doktoru, Halid Topçu sahibi, Feyzullah Önol başmuallim (28 inci mekteb), Ahmed Hamdi Maral polis müdüriyeti memurlarından, Hasan Pınar Eyüb orta mekteb müdür muavini, Kâşif tuğla tüccarı, Hikmet Atlamaz eczacı, Nuri Tulan talebe yurdu müdürü, Mesud Çelebi Ayvansaray değirmen müdürü, Etem Ruhi Balkan avukat, Sıtkı Önenç, Bezhane işletme müdürü, Cemal Kılıç avukat mürakiplerinden, Nasuhi Kargı gümrük memurlarından, Şaban Öztoprak tuğla tüccarı, Agâh Özrar inhisarlar memurlarından.

Necmi Gürdal tapu memuru, Ömer Koç kasaplar cemiyeti kâtibi umumîsi, Şevket Ergin başmuallim 37 inci mekteb, Arif Pakkan eczacı, İsmail Hakkı Oskan muallim 36 ıncı mekteb, Hürrem Tulgay, kaptan Tahsin komisyoncu, Saim Ergin deniz yolları mübayaa memuru, Mehmed Gökçe Alibey köyü muhtarı, Nazmi Tataroğlu tütün inhisar memurlarından, Tevfik deniz lisesi muallimlerinden, Kemal Üçen dişçi, Rahmi Günay Eyüb kütübhane memuru, Salâhî ticaret odası memurlarından.

Samatyadan:

Abidin muallim, Arif muallim, Asım adliyede mutemed, Ali Rızabahçıvanlar cemiyetinde, Ahmed Hikmet şimendifer kumpanyasında, Ali Kemal eczacı Gün Doğdu eczanesi sahibi, Bedri muallim,

Bürhan Hanibu tüccar, Belkis kimyager, Bergüzar muallim 43 üncü mekteb, Bürhaneddin tüccar, Cevad fabrikatör, Emin Âli umumî ajan, Emin Kutlu muallim, Ekrem muallim, Fehime muallim, Ferhad Tunçer belediye merkez kantar memuru, Fazıl zahire borsası başkâtibi, Feyzi noter kâtibi, Giyaseddin tramvay şirkenide depo memuru, Galib Kiçimen Cerrahpaşa hastanesinde doktor, Hamdi Sanal eczacı kimyager.

Halid liman şirkenide memur, Hüsnü İncekara komisyoncu, Hulûsi Kabo çorab fabrikasında idare memuru, Hasan Basri tramvay şirketinde memur, Hasan İlgaz muallim, İzzet Akosman Afyon saylâvı, İhami mezbaha müfettişi, İsmail Çakar belediye memurlarından.

İhsan avukat, Hamdi Emin Devlet matbaası eski müdürü, İsmet Muhsin Bayer eczacı kimyager, İbrahim Ziya fabrikatör, İsmail Hakkı Yedikule şimendifer İstanbul müdürü, İbrahim liseler muhasebecisi, Kemal başmuallim, 29 uncu mekteb, Kemal Kolej muallimlerinden, Fuad Ali fabrikatör, Mehmed Ali inhisar memurlarından.

Mehmed Sırrı Hoşgür komisyoncu, Memduh tüccar, Mukadder muallim 53 üncü mekteb, Mehmed Rüştü D. H. F. daire müdürü, Muzaffer Haydar eczacı kimyager, Meliha muallim 29 uncu mekteb, Mustafa muallim kütüphanesi memurlarından, Mustafa Hami gümrük memurlarından, Mehmed Nuri koyun tüccarı, Mustafa Tunca kahveci, Münevver muallim 24 üncü mekteb, Mustafa Güvenç vilâyet muhasebesinde kâtib, Nuri Ergin Samatya nahiye müdürü, Nail belediye muhasebe müdür muavini, Nuri kösele tüccarı, Nureddin Arısan paket postahanesinde, Muhsin bakkal, Ömer Lûtfi Gureba hastanesi başhekimi, Receb dokuma tüccarı, Receb Uras posta telgraf memurlarından.

Rahim tüccar, Rasim fabrikatör, Salâhaddin başmuallim 21 inci mekteb, Sami avukat, Saffet mühendis, Sadık inhisar memuru, Sulhiye muallim, Tevfik Meral başmuallim 25 inci mekteb, Tahsin Tezel, eczacı kimyager, Said kunduracı, Remzi Özler Beyoğlu tahsil M. memuru.

Fenerden:

Asım Öğüd 20 inci mekteb başmuallimi, Asım Balsım sıhhiyede memur, Arif evkaftan mütekaid, Ahmed Hamdi komisyoncu, Ayşe Kızıl belediye tahsildarı M. Emin karısı.

Abdullah Hulûsi fabrikatör, Ahmed Hamdi matbaacı, Asım Yılmaz mahalle mümessili, Bekir Arman Seyrisefain veznedarı, Bedriye İhsan, Arif Ulus, Dr. B. İ. Arif Ulusun eşi, Celâl Şimşek Haliç şirketi işletme müdürü, Cemal ticaretle meşgul, Ethem Ruhi Gök zahire tüccarı, Fatma Saniye Dönmez İsmail Hakkı Dönmez kızı, Faik Birinci kahveci, Feyzi Pürüksün musiki muallimi, Halil İlyas Koron diş doktoru, Halid Remzi Arz yüzbaşı mütekaidi, Hüsameddin Gökenğin eczacı, Hüsnü Yalçın gümrük muayene başmemuru, Hüseyin Hüsnü Ersöz yüzbaşı mütekaidi, Hasan Hilmi Yurtşen muameleci, Hasan Meraş kahveci.

Hilmi Duman posta ve tel muhasibi, Hüseyin evkaf kâtibi, Hamid Taşkın belediye tahsildarı, Hamdi Yüce mahalle mümessili, Hamdi bakkal, Hulûsi Ertuğrol doktor, İhsan Arif Ulus şehir meclisi âzası, İsmail Halid Dönmez eczacı, İsmail dokuma tüccarı, İsmail Hakkı gümrük memuru, Kasım fırıncı, Kemal Artuç mühendis, Kevser ocağı başkanı, Tevfik Okyaltırak'ın kardeşi, Kâfiye dokuma tüccarı İsmailin eşi, Muzaffer Kılıç U. M. âzasından fabrikatör, Mehmed Basaran Hasan ecza deposunda Veznedar.

Mustafa Nizameddin Yalın Ankara şehremini muavinlerinden mütekaid, Münevver Akgün Hilâliahmer âzasından, Mestan Kompaz terlikçi, Mehmed Said Can zanayi birliğinden, Mehmed Abdullah tebliğ memuru, Mehmed Rıza Mutlu mülkiyeden mütekaid, Mehmed Emin tüccar, Mehmed Emin Kızıl belediye tahsildarı, Mustafa Tunçay posta memuru, Mehmed Cemil Öz kehlibarcı, Mustafa bakkal, Meliha Fener nahiye müdürünün eşi, Muazzez Hamid Taşkanın eşi, Nail Eci yüzbaşı mütekaidi, Nafiz Teker Cibali tütün fabrikası memuru, Necati Şener muallim, Nüveyre Yarkın Tevfik Yarkının kızı, Nevres Dr. Hikmet Feridunun eşi, Nusrat Bahri berber, Osman Bayman eshabı emlâkten, Osman tahin fabrikatörü.

Ömer Vehbi Göresin komisyoncu, Süleyman Şevket Kaybaş muallim, Samt Şevki Sönmez tüccar, Server telgraf muhabere memuru, Sabri ticaret odasından, Sadeddin Pekdemir mütekaid, Süleyman Koç bakkal, Süleyman Can camcı, Sadberek Töken Şükrü Tökenin eşi ebe, Suphi Timoçin muameleci, Sezai Günay belediye memuru, Sabit Fener nahiye müdürü, Saniye Mutlu Mehmed Rıza Mutlunun eşi, Şefik Özkök kâtib, Şükrü Töken mütekaid.

Tevfik Yarkın mektubçuluktan mütekaid, Talât L. liman başkanı, Tahir Kıran Fener sandalcılar idare memuru, Tevfik Okyaltırak elektrikçi, Tahsin helvacı, Receb saraç, Vehbi Demirtaş mütekaid, Vasfi kömür tüccarı, Yakub Seyfi bakkal, Yunus Cibali T. F. hizmeti U. âmiri, Ziya Donomik arabacılar kâtibi, Nureddin Atasoyan, Mithad, Zihni döşeme tüccarı, Şükrü mütekaid, Rasim Us Haber gazetesi sahiblerinden, Ragıb Akşam muharriri, Seyfi gümrük başmüdürü, Mehmed Çubukçuoğlu.

Bakırköy fıkara çocuklarına yardım

Bakırköyünde C. H. fırkasının öğütleri ve halkın sonsuz mali ve nakdî yardımlarile meydana gelen "Bakırköy ilk mektebleri koruma ve yardım cemiyeti„ bütün ders senesi müddetince 170 çocuğa yemek yedirdiği gibi bayramda da 85 fakir çocuğa birer çift ayakkabı, çorab, don, gömlek, göğüslük, vermek suretile sevindirmiştir. Yukarıki resimde elbise ve çamaşır dağıtılan çocuklardan bir kısmı görünüyor.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNI IRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 420

Filibede ihtilâl, vali Gavril paşa hapsediliyor, hudud kapatılıyor

Ruslar artık prens Batembergin kendilerine boyun eğmekten imtina eylemekte olduğunu görüyorlardı. Bu hali hisseyledikleri günlerde Bulgarlara bu prensi başlarından atacak olurlarsa Rusyaca millî ittihad gayesinin husulüne yardım edilebileceğini anlatmışlardı. Ancak bunun faydası olmamıştı; çünkü Ruslar Bulgaristan Bulgarlarının da Rus vesayetinden kurtulmak emelini takibe başladıklarını görmekte gecikmemişlerdi.

Bu sebeble Rusya hükûmeti Bulgaristan ve şarkî Rumeli Bulgarlarındaki ittihad heveslerinden şimdi tevahhuş ediyor, kendisine sadakatlerinden emin olmadığı fırkaları tutup kuvvetlendirmekte menfaat göremiyordu. Bunun için şarkî Rumelililere devletlerin kararlarına muhalif bir hedefe şiddet vasıtasile vâsıl olmak istemenin tehlikelerini, gerek Avrupa devletlerinin, gerek Rusyanın artık Bulgarlar için bir damla bile kan dökmek istemediklerini anlatmağa başladı.

Bulgarlar da kendilerine kendilerinden başka yardımcı olamıyacağına kanaat getirdiler.

Eyaletin tanzimi bir kaç sene sürmüştü. Bundan sonra şarkî Rumeli Bulgarlarının bütün arzuları Bulgaristan ile birleşme hususunda tekâsüf ve temerküz eyledi.

Bulgaristanda da ittihad fikrinin mürevviçleri günden güne artıyordu. Prens Batemberg Rusyanın Bulgaristan emaretinin dahilî işlerine müdahalesinden bıkmış, Rusyadan yüz çevirmişti.

Prens Rusya politikasını iltizam ettiği, Rusya nüfuzunun Bulgaristanda bir aleti menzilesinde kaldığı günlerde Bulgarların muhabbetini kaybetmişti. Şimdi artık Bulgarlar aleyhinde Ruslar ile müttehid bulunmaktan ise Rusya aleyhine Bulgarlar ile birleşmeyi tercih ediyordu.

Şarkî Rumeli ile birleşmek fikrini de bir türlü bırakmıyordu. Bunun için Sofyadan geçen Filibe Bulgar muteberlerine daima iltifatlarını ibzal ediyor, şarkî Rumelide bazı gazetelere gizli tahsisat veriyordu.

1880 ilkbaharında prens Batemberg şarkî Rumelide tahrikât yapanlara 800,000 leva göndermişti.

Bulgar mütefekkirleri ve komiteciler prense manevî ve maddî yardımlarını günden güne kuvvetlendiriyorlardı.

Şarkî Rumeli için kabul edilen ve Babıâliye veto hakkı veren nizam tebeddüllere müsaid değildi.

Babıâli bu eyaletin akdini istediği 5,000,000 franklık bir istikraza, Bulgaristan ile aralarında bir gümrük itilâfı husulüne razı olmuyordu; Karadenize doğru bir demiryolu yapılması, bir banka kurulması da Babıâlice reddolunmuştu. Bulgarlar Babıâlinin bu hareketlerini eyaletin inkişafına mümanaat siyaseti olarak telâkki eylediler.

Bulgaristanda iki parti meydana çıkmıştı; Muhafazakârlar, radikaller. İki parti de «şimalî ve cenubî Bulgaristanın birleşmesine» taraftar idi. Ancak muhafazakârlar bunun için münasib zaman ve fırsat beklemek, devletlerin muvafakatlarını almak istiyorlardı.

Başında meşhur ihtilâlci Karavelof bulunan ikinci parti ise hemen işe girişmek fikrinde bulunuyordu. Bu parti diğer taraftan Rus nüfuzile de mücadele halinde idi.

Bismarkın 1881 de Avusturya, Rusya, Almanya imparatorlarına aktettirdiği (üç imparator itilâfında) Bulgaristan ile şarkî Rumeliye birleşmek hakkı kabul edilmişti. Bulgarlar ancak mücavir memleketlere, bahusus Makedonyaya tecavüzden menedileceklerdi.

Şarkî Rumeli valisi Vogoridi paşa muayyen beş senelik valilik müddetinden sonra şarkî Rumeli prensi olmak hayal ve ümidinde idi.

Aleko Vogoridi paşanın müddeti 1884 nisanında dolacaktı.

Muhafazakârlar Bulgar prensi Batembergin şarkî Rumeli valisi olmasına, radikaller de kendilerine meyyal olup Rus konsolosile uğraşan Vogoridi paşanın memuriyetinin tecdidine taraftar idiler. Fakat Aleko paşanın ümidi kûsufa uğradı.

Babıâli Rusya sefaretinin ısrarile Vogoridi paşanın memuriyetini tecdid etmedi. Şarkî Rumeli dahiliye müdürü Kresteviç Gavril paşa vali oldu. Yeni intihabda muhafazakârlara mağlûb olan radikaller yeni valinin aleyhine döndüler ve şiddetle millî tahrikâta koyuldular; valilik rejimini muvakkat addeylediklerini ilân eylediler.

Bunlar için sözden fiiliyata geçmek icab ediyordu. 1883 de Sobranya reisi olan doktor Stranskinin riyaseti altında Filibede gizli bir komite teşekkül etti.

Meşhur ihtilâlci binbaşı Paniça bu komitenin ruhu idi. Her vesile ile mitingler biribirini takib ediyordu.

Prens Batembergden tahsisat alan (Borba-Mücadele) gazetesi halkı açıktan açığa ihtilâle davet ediyordu.

Bulgarlarda inkişaf ve terakki için ittihadın elzem olduğu kanaati iyice yerleşiyordu.

Aleko Vogoridi paşanın idaresi altında şarkî Rumelide devleti aliyeyi yoracak mühim bir mesele hadis olmamıştı. Fakat Gavril paşanın zamanı böyle geçmedi. 1885 de adedleri daha pek çok olmıyan Bulgar ihtilâlcileri şarkî Rumelinin Bulgaristanla ittihadı yolunda bazı teşebbüslerde bulundular. Bunların Rusyada panislâvistlere istinad etmekte oldukları hissolunmasile Babıâlice Rusya devleti nezdinde teşebbüste bulunuldu. Rusya iki eyaletin birleşmesine katiyen muhalif olduğunu Sofyada konsolos vasıtasile ve beyannamelerle bildirdi.

Fakat tesiri görülmedi.

Nihayet 6 ağustos 1885 de Filibeye bir kaç kilometre mesafede (Değirmendere) de gizli bir içtimada eylûlün 17-18 inci gecesi ihtilâl ilkaına karar verildi.

İhtilâlciler Varnada bulunan prens dö Batemberge hareketin başına geçmesini teklif için bir heyet gönderdiler. Prens red ile işi kendileri başarmalarını beyan etti.

Acele etmek lâzım geliyordu.

Tahrikât vali Gavril paşanın gözünü açıyordu.

Bir kaç köyde hasıl olan galeyan üzerine bazı tevkifler icra edilmişti. Meşhur komiteci binbaşı Paniça faaliyete geçmiş idi.

Vakanın zuhurundan iki gün evvel Gavril paşa Babıâliye şu malûmatı vermişti:

(Bulgaristan ordusunda müstahdem Paniça şimdilerde mezunen buralarda bulunuyor; etvar ve harekâtından şüphelenildiği için serian Bulgaristana celbini Bulgar hariciye müdürlüğüne yazdım. Paniça Otluk köyü hadisesi gibi fesadlara iştirak eyledikten başka geçen cülûs şenliklerinde müslümanların astıkları bayraklara hakaret edenlerle birleşmek için Çupana giderek bir takım muzır tefevvühatta da bulunmuştu.

Zara mutasarrıflığından asker gönderilerek mütecasirler dağıtıldı; Paniça da gizlenmiştir. Aratılıyor.»

Paniça bulunamadı. Vaka da meydana çıktı.

Eylûlün 17 inci akşamı Konare köyü ahalisi başlarında (Nedelâ Gilâva) isminde bir kadın - Bulgarlar bu kadına Bulgar Jan Darkı derler - olduğu halde Filibe üzerine yürüdüler. Rusya konsolos vekili bunları geri çevirmek istedi ise de muvaffak olamadı.

Komite reislerinden binbaşı Nikolayef askerlerile bunları Filibede bekliyordu.

Nikolayef Filibeye gelen ihtilâlcilerin başına geçti; ihtilâlciler hükûmet konağı avlusuna girdiler. Telgraf telleri kesildi. Vali Gavril paşa yatak odasında uyandırılarak (muvakkat hükûmet) namına esir alındı.

Bir zabit avluda Batembergi birinci Aleksandr namile müttehid Bulgaristan prensi ilân eden bir beyannameyi alkış gürültülerine karışan mızıka havaları, kiliselerin çan sesleri arasında okudu.

Nikolayef valiyi bir arabaya bindirdi. Yanında elinde yalın kılıç Nedelâ olduğu halde asker muhafazasında Tuna cihetinde eyalet hududuna sevk ve orada bir köyde hapsetti; (Gavril paşa sonra serbest bırakılarak Tunayı öteye geçti; esaretten kurtuldu.)

Bir fırka milis askeri (Cesrî Mustafa paşaya) dayandı; dinamit ile köprüyü attı; İstanbul ile mürvarede ve muhabere tamamen kesildi. İstanbul treni tevkif edildi.

(Arkası var)

AKBA müesseseleri

Ankaranın modern türkçe fransızca ve ecnebi lisanlarda kitap, gazete, mecmua, fotoğraf levazımı ve modellerini temin eder.

Merkezi: Maarif vekâleti karşısında telefon 8877

Şubesi: Samanpazarında

DÜN ve YARIN

Yazan: M. Uygaç — Edebî roman

Tefrika: 35

Faruk o dakikaya kadar hep yalnızdı. Fakat şimdi başka birinin karşısında bulunmak ne kadar garib geliyordu! İçindeki sükûttan harice aksedecek «ölüm» kelimesi şimdi başka türlü çınlıyacaktı. Bunu ağızdan çıkararak başka birinin kulağına aksettirmek ne müthiş bir şeydi.

«Ölüm...» iki heca, dört harf, fakat bütün beşer idrakinden geniş bir manayi haizdi. Bu, rasgele telâffuz edildiği zaman başkalarından farksız bir kelime. Fakat uçmıyan bir kanad gibi, yerde yatan maddeye süründüğü, ortada bir naaş bulunduğu zaman ne kadar acı, soğuk ve müthiş bir ifade kesbediyordu!

Faruk bu kelimenin bu dehşetini ruhunda ölçtü. Vakadan ziyade vakayı ifade eden kelimeyi telâffuz etmenin zor olduğunu gördü. Fakat o kelime, karanlık havayı kaplıyan büyük bir karga kasırgası gibi, dimağının içinde çınlayıb duruyordu.

Ayni zamanda, faciaın dehşetini, bu ölüm çerçevesi içinde onun bu yarı çıplak güzelliğinin mevcudiyetinden gelen haşyeti hissediyordu.

Faruk, daha hiç ağzını açmadan, meşum haberi alır almaz Ferdanın ruhunda, bilâihtiyar, korkulu bir memnuniyet peyda olacağını hissetti. Fakat bu müthiş sırrın bütün ağırlığı hep kendi omuzlarına yüklenirken, Faruğun artık hayatta neşe ve keyif duymasına imkân var mıydı?

Gecelik gömleğin uzun kolları ropdöşambrın geniş kollarının arasından çıkarak Ferdanın bileklerine kadar iniyor, onu tenteneler içinde sakhıyordu. Göğsünün çıplaklığı üzerinde de, ipeğin kenarında bir tentenenin bayazlığı görülüyordu.

Faruk gözlerini kapadı, Ferdayı unuttu. Fakat gömleğin uzun kollarındaki tenteneler onun alnına süründü. Sevdiği kadın kendisini okşıyarak soruyordu:

— Nen var? Beni korkutuyorsun.

Faruk, bir an için, ona da kendisinde olduğu gibi bir acı, bir ıztırab vermek istedi. Fakat, seviyordu, bütün dünyası o idi, hayatı hep onunla dolu idi... Yanaklarının ne güzel rengi vardı, sedef gibi dalgalı, bir pembelik... Dudaklarının ne güzel bir resmi, ne kırmızı bir nemliliği vardı... Saçlarında, bütün vücudunda, ta alnından ayaklarına kadar, ne zevk verici bir cazibe, ne sonsuz bir lezzet vardı...

Faruk düşünüyordu:

— Artık tamamen benim!

Temellük arzusuna karşı hiç bir hudud tanımak istemiyen bu çetin adam şimdi bu his içinde sarhoş oldu. Damarlarında, âdeta gürültü çıkararak, yeni bir kudret akıntısı çağladı. Göz bebeklerinden bir alev fışkırdı. Şimdiye kadar genç kadını kendisinin olmaktan meneden birinin elinden kapıyormuş gibi, Ferdayı şiddetle tuttu, göğsünün üzerine bastırdı, içinden tekrar etti:

— Artık tamamen benim!

Ferda onun bu kuvvetini seviyordu. Onun yanında minimini, zayıf oluyordu. Kolarının arasında, nüfuz ve kuvvetinin tesiri altında kalmaktan hoşlanıyordu. Bütün dünya şu dakikada Ferdanın gözünde ne küçük, ne ehemmiyetsiz bir şey gibi kalıyordu. İçinde Faruğun olmıyan hiç bir şeyi yoktu. Fısıldadı;

— Seviyor musun, beni?

O aşktan başka bir şey düşünemiyordu. Aşkından bahsederek, onu aşktan bahsetmeğe sevkederek saadetini arttırmak istiyordu. Fakat Faruk dilsiz duruyordu. Ağzının kenarında, parlak dişlerini gösteren tebessümünde acı ve zalim bir ifade vardı.

Ferdayı çekti, pencerenin önüne götürdü. Etraftaki çerçeveden onu uzaklaştırarak hür geceye doğru uçmak istiyor gibiydi.

İçinden düşünüyordu:

— Haber verirsem haykıracak.

Bu feryadı boğmak için elini hazırladı. Birdenbire söyleyivermek istiyordu. Fakat söylemek imkânsız görünüyordu.

Ağzından evvel çehresi söyledi, âdeta meşum bir alevle yanar gibi duran göz bebekleri söyledi.

— Nefret et benden... Fakat haykırma!

Şimdi Ferdanın şakaklarını, yüzünü avuçlarının içine almış, sıkıyordu.

— Bağırma... Müthiş bir şey söyliyeceğim.., Kocan öldü.

Bu son cümleyi bitirmeden Ferdanın başını kendi omuzlarının çukuruna bastırdı, kollarile bir manto gibi sarıldı.

Ferdanın ağzından âdeta hırıltı gibi bir ses çıktı. Faruk kollarını gevşeterek, genç kadının kulağına doğru eğildi. Yavaş yavaş, ölçülü bir sesle:

— Öldü, dedi. Yatağında buldum kendisini... Ölmüştü.

Ferda sendeledi. Büyük bir hayret yüzünün bütün hatlarını bir an için hareketsiz tuttu. Sonra, bir sevki tabiî ile, Faruktan çekildi, pencereye doğru arka arka geriledi.

Yıldızların tutuşturduğu cam büyük bir ayna gibi saçlarının karanlık gölgesini topluyordu. Saçlar yıldızların aydınlığında birer kıvılcım gibi görünüyorlardı. Bu dakikada, Ferda ile Faruk arasında boş bir feza parçası kalmıştı. Biribirinden uzak ruhları arasında bir hudud gibi...

Sonra, Ferdaya bir titreme geldi. Fievr içinde gibi, saçma sapan lâkırdılar kekeliyordu. Sanki manasını anlamak, ruhunun karşısında bu müthiş hakikati canlandırmak istiyor, muttasıl:

— Öldü mü? Öldü demek! diye söyleniyordu.

Keder kalbine daha inmeğe vakit bulmadan, yüzünü bir gözyaşı perdesi kapladı. Dimdik bakan gözlerinden yaşlar iri iri damlalar halinde düşüyor, hiç bir iz bırakmadan kayıb akıyordu. Sonra, muhteliç bir kahkaha ile gülmeğe başladı. Kolunu Faruğa doğru uzatmış, belki onu tutub çekmek, belki de kendisinden uzaklaştırmak için bükülüyordu. Gülen ağzı mırıldanıyordu

— Hayır... Doğru değil... Bana doğru değil de!

Faruk genç kadının bileklerinden tuttu. Sanki onda gördüğü ıztırabı kıskanmaktan ileri gelen bir hiddete kapılmıştı. Ferdayı sarsarak bir kere daha:

— Evet, öldü! dedi.

Bu sarsma, bu nagihânî telâş içinde, ropdöşambr açılmıştı.

(Arkası var)

Tefrika No. 101

BARBAROS

Yazan: İskender Fahreddin

İstanbuldaki elçiler birdenbire büyük Türk donanmasının Haliçten çıktığını görünce telâşa düşmüşlerdi. Papa hâlâ, Romada, Hiristosu rüyada gördüğünden bahsediyordu!

Lûtfi paşa burnundan soluyarak :

— Kulunuzu af buyurun, şevketlim! - dedi - Niyazi efendi nasılsa efendimizi iğfal ederek Akdoğanın idamına ferman almış. Halbuki bu adam masumdur. Vaka benim evimin önünde geçmiştir. Ölen adamlar, Doğan reisi öldürmek için üzerine atılmışlardı. Ben bu kanlı döğüşü pencerem'den seyrediyordum. Araya kıskançlık girmiş. Divan kâtibi çok kötü ruhlu bir adamdır.

Kanunî Süleyman gözlerini açarak Lûtfi paşaya dikkatle baktı.

— Akdoğanı asdılar mı?

— Hayır, şevketlim! Biraz sonra asacaklar.. Onu affediniz.. Ve Niyazi efendiyi, zatı şahanenizi aldattığı için cezasız bırakmayınız!

Padişah derhal kuşcu başı Kâzım beyi Halice göndermişti. Kâzım bey, Kanunî Süleymanın af iradesini Barbarosa götürürken, Lûtfi paşa geniş bir nefes aldı.

— İbrahim paşa, damadının burnu kırıldığını görürse müteessir olacak amma.. Ziyanı yok. Ben onunla tepişmesini de bilirim.

Diye söylendi.

O gün Kanunî Süleyman, divan kâtibi Niyazi efendinin Yedikule habishanesine atılması için subaşıya gizlice talimat vermişti. Veziriazam İbrahim paşa iki üç güne kadar, deniz harbini karadan idare etmek üzere Prevezeye hareket edecekti.

Padişah, İbrahim paşayı da kırmak istemiyordu. Fakat, Niyazi efendinin çevirdiği bu dolap Süleymanın az canını sıkmamıştı.

* * *

Akdoğan ölüm cezasından kurtulunca..

Akdoğan fena halde sarsılmıştı. Dar ağacına kadar gitmişken, hattâ yağlı urgan boynuna sarılmışken, ölümden kurtulmak kolay bir iş değildi.

Barbaros, Akdoğanın padişah tarafından affolunuşundan çok memnun olmuştu.

— Doğanım, sen daha çok yaşıyacaksın! Devlet ve milletine çok büyük yararlıklar göstereceksin!

Diyerek, delikanlının bir kaç defa alnından öpmüştü.

Akdoğanı o gün kayıkla kendi gemisine götürdüler.

Barbaros, adamlarından birine şu emri vermişti:

— Doğan reisin başından ayrılmıyacaksın.. Gemide bir kaç gün istirahat edecek.. Dinlenecek. Ve katiyen karaya çıkmıyacak.

* * *

Akdoğan gemide yatıyordu. Asabı bozulmuştu. Kendi kendine:

— Keşke asılsaydım.. Böyle sürüklenerek yaşamasaydım...

Diye söyleniyor ve gemisindeki denizcilerin yüzüne bakmağa cesaret edemiyordu.

Tayfalar güvertede baş başa verib konuşurlarken, kulağiyle işitmişti: — Doğan reis ipten kurtuldu amma.. O artık düşmanla ve Akdenizin coşkun dalgalarile döğüşemez.

Diyorlardı.

Türk gemicileri yanında küçük düştüğünü anlıyan Akdoğan artık İstanbuldan ve gemicilikten nefret etmişti. Barbarosu görürse:

— Beni affet, büyük reisim! Ben Cezayire gideceğim.

Diyecekti.

Akdoğan kara düşünceler içinde bocalayıp dururken, İstanbulda yeni ve siyasî bir kaynaşma başlamıştı.

Divanı hümayun kâtibi Niyazi efendi Yedikule hapishanesine atıldıktan sonra, İstanbulda bulunan İtalyan elçisinin birdenbire kulakları kadar gözleri de açılmıştı.

İtalyan mimarı sinyor Kontarino ortada yoktu. O güne kadar elçiyi aldatan budala tilki, kendisinin de aldandığını anlayınca, sefire görünmeden Boğaziçinde bir dostunun köşküne kapanmıştı.

İtalyan elçisinin kulağına:

«— Harb başlıyor!»

Sözleri iriştiği gündenberi, İstanbulda her şey meydana çıkmıştı. Artık elçinin gözleri de, herkes gibi, tersaneden Halice çıkan iki yüz parça gemiden mürekkep büyük Türk donanmasının ihtişam ve dehşetini görüyordu.

Türk donanması nereye gidecekti?

Bu hazırlığın hedefi neresiydi.. Hangi hükûmetti?

Elçinin kafası işlemiyordu.

Halkın:

«— Yaşasın Türk donanması.. Yaşasın akıncılarımız!»

Sadalarile sokaklarda nümayiş yapmağa kalkışmaları gerçi Kanunî Süleymnın da hoşuna gitmemişse de, ahalinin sevincini ve bağırışmalarını şiddetle mene kalkışmak doğru değildi. Hükûmet donanmanın hazırlığını hemen hemen bitirmiş gibiydi.

Donanma serdarı Lûtfi paşa, Barbarosla konuşarak, gemileri ikiye ayırmışlardı. Seri yollu kadirgalardan mürekkep birinci filoya Barbaros kumanda edecekti. Barbarosun emri altında seksen beş gemi ile yirmi beş bin asker vardı.

Diğer gemiler Lûtfi paşanın kumandası altına verilmişti. Lûtfi paşanın maiyetinde de otuz bin akıncı vardı.

İstanbuldaki elçiler donanmanın ikiye ayrılarak bir kısmının Haliçte, diğer büyük kısmının da Kızkulesi önlerinde demirlediğini görünce:

— Türkler Avrupayı işgale gidiyorlar...

Diyerek, hep birden telâşa düşmüşlerdi.

O sırada (Andriya Dorya) nın sesi çıkmıyordu. Türkler o yıl harbden vazgeçtiler, diyerek gemilerini muhtelif limanlara dağıtmışlar ve meşhur korsanlar şatolarında istirahate çekilmişlerdi.

Papa bile Romadan ecnebi devletlere gönderdiği bir beyannamede:

«— Hiristosu rüyamda gördüm. Bana, bundan sonra Türklerin denize çıkmıyacağını söyledi!» diyerek Avrupayı teselli ediyordu.

(Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Resimler

Genç doktor ihtiyar ressamın terekesine gitti. Orhan böyle terekelere filân gitmezdi. Fakat ressamın oturduğu apartıman çok güneşli, çok güzel bir bina idi. Doktor Orhan bu güneşli güzel apartımanı tutmak için gelmişti. Tam o sırada ölen ressamın eşyaları satılıyordu.

Doktor satılan eşyayı gözden geçirmeğe başladı. Birdenbire merakı arttı. Salonların birinde ressamın en güzel tabloları vardı. Delikanlı büyük kırmızı çerçeveli bir tablonun önünde durdu. Bu bir kadın resmi idi. Tablonun ismi «Çıplak kadın» dı.

Orhan gözlerini kısarak bu tabloya uzun uzun baktı. Dünyada bu kadar güzel bir vücud gördüğünü hatırlamıyordu. «Çıplak kadın» kıpkırmızı bir sedirin üzerine oturmuştu. Kırmızı perdeli bir camdan vücuduna turuncu bir ışık süzülüyordu. Başını arkaya doğru atmış, güzel boynu meydana çıkmıştı. Üzerinde yalnız kırmızı ipekli bir pijama ceketi vardı. Gözlerinde kırmızı ipekli bir maske... Ağzında bir sigara tutuyordu.

Orhan kendi kendine:

— Bütün erkekleri çıldırtabilecek bir kadın... diye fısıldadı. Önündeki vücud Venüsün bütün heykellerinden çok daha güzeldi.

Fakat Çıplak kadın bütün vücudunu kapamadığı halde niçin gözlerini kırmızı ipekli maske ile örtmüştü. İşte burası bir sırdı...

Resme daha dikkatli baktı. Kırmızı maskeli kadının üst dudağının kenarında, toparlak beyaz omuzunda, tam göğsünün ortasında, sağ kalçasının üstünde birer küçük ben vardı. Doktor kadınlarda beni hiç sevmediği halde bu dört küçük siyah noktanın güzelliği karşısında uzun uzun daldı. Dudağın üstündeki ben, toparlak beyaz omuzdakinden çok daha güzeldi. Omuzdaki ben budağın üstündekinden çok daha çekici idi. Orhanın hayatından çok kadın geçmişti. Çok çapkınlık etmişti. Lâkin böyle güzel vücudlu bir kadın gördüğünü hiç hatırlamıyordu.

Ressamın atelyesindeki öteki tablolara bakınca hayretle duraladı. Bütün resimler ayni modelin resimleri, ayni güzel vücudlu kadının pozları idi.

Ölen ressam bu güzel vücudu santim santim tablolarına çizmişti. Her tabloda dört güzel ben bütün güzelliğile göze çarpıyordu.

Her resimde de güzel vücudlu kadının yüzünde ayni kırmızı ipekli maske vardı.

Her tablo biribirinden nefisti. Birinde yan durmuştu. Birinde sırtını dönmüş gene sigara içiyordu..

Tablolara dalmıştı. Birdenbire müzayede memuru içeri girdi. Tablolara fiat biçildi. Herkes arttırıyordu. Genç doktor heyecanla atıldı. Kırmızı maskeli kadının bütün resimleri üstünde kaldı. Satılan eşyalar götürülür, götürülmez doktor apartımana yerleşti. Her tarafı sildirtti, süpürttü. Yalnız tabloların yerini değiştirtmedi.

Artık kırmızı maskeli kadın elinde sigarası, kızıl dudaklarının ucu alaycı alaycı yukarıya kıvrılmış, gözleri süzgün, çıplak güzel vücudile rüyasına giriyordu. Orhan kendi kendine:

— Kendimi rüyalarında peri padişahının en küçük kızına âşık olan eski zaman delikanlılarına benzetiyorum.. diyordu. Hakkı da vardı. Vakit buldukça atelyeye koşuyordu. Atelyenin içinde kırmızı ipekli sediri, kırmızı perdeleri de müzayededen almıştı. İçeri girince kapıları kilitliyor, kırmızı divana uzanıyordu. Kırmızı maskeli kadının uzandığı bu kırmız ipekli divanın üstünde otururken âdeta bir aşk heyecanı geçiriyordu.

Ona bakarken oturduğu divanın üzerinde kırmızı maskeli kadının güzel vücudunun sıcaklığını hâlâ duyar gibi oluyordu.

«Çıplak kadın» tablosunda olduğu gibi gene kırmızı perdelerin arasında turuncu bir akşam güneşi, tablodaki kadının çıplak vücuduna doğru süzülüyordu.

Acaba bu kadın kimdi?. Bunu öyle merak ediyordu ki!.. Öğrenmek için çok çalışmıştı. Bir gün oturduğu apartımanın ihtiyar eski kapıcısına sordu:

— Kuzum benden evvel bu apartımanda oturan ressamın modellerini tanır mısın?

— Onun bir modeli vardı.

— Ya... Kimdi?.

— Hiç tanımam... Hep siyahlar giyinirdi... Çok güzel bir kadındı.

— Girib çıkarken hiç görmedin mi?.

— Hiç görmedim... Hep yüzünü siyah bir tülle örterdi... Yalnız bir kere... Kapıcı sustu... Gülümsüyordu:

— Eh... Ne oldu bir kere?.

— Beni çağırmışlardı... Ne bileyim ben?. İçeri girdim... Atelyeye... Kadının üzerinde kırmızı bir pijama vardı... Ressamın boynuna sarılmıştı. Beni görünce biribirlerinden ayrıldılar... Kadın bir sigara yaktı.

— Peki kadının yüzünü görmedin mi .

— Görmedim.. Gözlerinde kırmızı bir maske vardı... Galiba çalışıyorlarmış.. Resme biraz ara vermişler, muhabbete dalmışlar.. Tam ben de o zaman içeri girmişim... Amma gene de yüzünü göremedik gitti...

Orhan tekrar yukarı çıktı. Demek kırmızı maskeli kadın ressamla sevişiyordu da...

Acaba nasıl ruhta bir kadındı... Orhan:

— Böyle kıvrılışına, sigara içişinin tarzına bakılırsa her halde bir gece kadını olacak.. diyordu.

Fakat öyle olsa niçin apartımana girib çıkarken yüzünü sıkı sıkı siyah tülile örterdi. Sonra neden bütün resimlerini - bunların sergilerde teşhir edileceğini düşünerek - kırmızı bir maske ile yaptırtmıştı... Demek kendisini tanıtmak istemiyordu. Acaba hürmet gören maruf bir ailenin kadını mı idi? Bütün bunlar sırdı...

Tabloların içinde «İstavrozlu kadın» isminde bir tanesi çok güzeldi. Bunda gene çıplaktı. Gene dudakları arasında bir sigara vardı. Çıplak göğsünde sarı altın bir istavroz ışıldıyordu. Bu kızıl dudaklarındaki sigara, bu şeytan bakışlar ve bu çıplak göğüs üzerindeki istavroz biribirlerile ne tezatlı bir manzara idi.

Doktor tanıdığı bütün kadınlardan şüphelendi. Her güzel vücudlunun peşinden «muhakkak budur» diye koşuyordu.

Bazan «belki şu hürmetle elini öptüğüm hanımefendidir» diyor, iki üç haftalık bir aşk maceramdan sonra «değilmiş diyordu, dört benden yalnız bir tanesi var.. Dudağın üstündeki..»

Böyle senelerce dört benli kadını her yerde aradı, durdu.. Bir gece doktoru telâşla uyandırdılar. Arkadaki manastırdan çağırıyorlardı, hasta varmış... Gece yarısı tek mumla aydınlanan manastır hücresine girdi. Saçlarına ak düşmekle beraber hâlâ çok güzel bir rahibe yatakta yatıyordu. Iztırab içindeydi. Başrahibe kulağına hafifçe fısıldadı:

— Çok hasta doktor... En iyi rahibemizdi.. 13 yaşındanberi manastırdadır. Onun vücudunu ilk defa bir erkek gözü görecek...

Böyle söyliyerek rahibeyi soydular. Tek mum yanan taş duvarlı küçük odada genç doktor rahibe ile yapayalnız kaldı. Mumun soluk ışığı altında doktorun gözleri büyüdü. Hastanın üst dudağında, göğsünün tam ortasında, toparlak biçimli omuzunda, ve sağ kalçasında birer siyah küçük ben vardı. Rahibenin çok güzel vücudunda, güzel göğsünün üzerinde sarı altın bir istavroz göze çarpıyordu.

Mumun ışığı titredikçe yatakta yatan rahibenin güzel vücudunun gölgesi duvarda kımıldanıyordu. Duvardaki çıplak vücudlu gölge «Çıplak kadın» tablosunun aynı idi..

Bir yıldız

Şekerli olanlara ekmek, francala ve nişastalı maddelerle şeker ve şeker mamulâtı zehirdir. Zayıflamak ve şişmanlıktan kurtulmak için mutlaka:

HASAN Gluten Ekmeği ve Mamulâtını yemelidir.

Hasan Gluten ekmeklerini ve Hasan Gluten bisküilerini ve Hasan Gluten makarna, Hasan Gluten un ve şehriyelerini ve Hasan Diyabet şekeri ile Hasan Diyabetik çikolatasını korkmadan bol bol yiyiniz. Bütün dünya san'at ve rekabetinde muvaffak olmuş olan Hasan Gluten mamulâtı Avrupa, bilhassa Romanya piyasasında müthiş rol oynamaktadır.

Hasan deposu: İstanbul ve Beyoğlu, büyük bakkaliye ve eczanlerde bulunur.

Radyo

19 ikinci kânun cumartesi

İstanbul : 18 fransızca ders, 18,30 bayan Azade Tarcan jimnastik, 18,50 dans musikisi plâk, 19,30 haberler, 19,40 spor, Eşref Şefik, 20,10 orkestra, plâk, 20,50 bayan Rita, Mahmud, şan, piyano ile beraber, 21,15 son haberler, borsalar, 21,30 bayan Bedriye Tüzün; şan radyo, caz ve tango orkestrası ile beraber.

Varşova (1345 m.) — 18,30 orkestra, 19,15 keman musikisi, 19,45 sözler, 20 piyano refakatile şarkılar, 20,30 plâk, sözler, 21 solistler iştirakile orkestra konseri, sözler, 22 şarkılar, sözler, 23 reklâmlar, 23,15 dans, 24 sözler, dans plâkları, 1 dans.

Bükreş (364,5 m.) — 13,15 plâk, 18 radyo orkestrası, 19 haberler, 19,15 orkestranın devamı, 20 konferans, 20,20 plâk, 21 radyo cazı, 22 konferans, 22,15 radyo cazının devamı, 23 haberler, 23,25 kahvehane musikisi, (nakil).

Eski bir vesika

Alman generallarının geçen temmuzda Hindenburga verdikleri mektup

Mektupta bugünkü alman politikasının değiştirilmesi isteniyor

Pariste çıkan Vu gazetesi geçen temmuzda, Alman ordusu generallarile yüksek zabitlerinden bir çoklarının imzasile, o zaman hayatta olan, Alman reisicumhuru mareşal von Hindenburga verilen bir mektubu neşrediyor. Bu mektupta deniliyor ki:

«Ekselâns,

Derin bir endişe ve ıztırab içinde kıvranan generallar ve yüksek rütbeli zabitler, zatı âsilânelerine sevgili vatan hakkındaki düşüncelerini anlatmak müsaadesini dilerler.

Son haftalarda olup biten işler, bizi derin bir surette müteessir etmiştir.

Olup biten işlerden kızdığımız ve derin surette müteessir olduğumuz halde buna sükûtla tahammül etmeğe mecbur kaldık.

Savaş ve barış zamanlarında büyük yararlıkları görülen piyade generalları ve Alman devleti eski başvekili ve harbiye nazırı von Schleicher, suçluluğunu gösterecek hiç bir delil olmadan muhakemesiz ve sorgusuz öldürülmüştür.

Bu hareket, mesul ve yüksek mevki sahibi adamların emrile yapılmıştır. Orduya, yani Almanyanın en değerli uzvuna, general şahsında en şiddetli bir darbe indirilmiştir. Vatana hiyanet, en sayanı nefret suçlardan biridir.

Fakat vatanla ordunun şeref ve emniyetini korumağa memur olan yüksek rütbeli bir zabit böyle bir suç ithamı altında bulunursa o zaman bu suç daha müstekreh bir mahiyet alır.

Bu vesikayı imzalıyan bizler, general von Schleicherin fikir ve kanaatlerine iştirak etmiş değiliz. Bir çok meselelerde ondan aykırı inançlar besliyorduk.

Fakat onun şerefini muhafaza ve iade etmek için sesimizi yükseltiyoruz. Ateşli bir vatanperver, Alman zabitine düşen vazifeleri tamamile müdrik ve vazifelere sadık bulunduğunu biliyoruz.

Hattâ öldürülen bir generalın vatanperverliği ve askerlik vazife ve disiplinine sadakati hakkında zatı âsilânelerinin şehadetine de müracaat ediyoruz.»

Alman generalları ve yüksek zabitleri bu hadiseyi şiddetle muaheze ettikten sonra general von Schleicherin ne suretle öldürüldüğüne dair de şu tafsilâtı veriyorlar:

«30 haziran günü S. S. teşkilâtına merbut dört kişi, Prusya başvekili Göringin muhafızlarından Weberin kumandasında, general Schleicherin villâsına gitmişler ve bir uşak tarafından salona alınmışlardır.

General Schleicher karısı ile beraber salona girer girmez, bir çok kurşunlarla yerlere serilmişlerdir. Salonda, mücadeleyi gösterir bir iz yoktur. Binaenaleyh Schleicherin kendisini müdafaa etmek istediği cihetle öldürüldüğü iddiası yerinde değildir.

Zatı asilânelerine, vatan ve orduya sadikane hizmet etmiş olan içimizdeki en iyilerden biri, böyle mücazatsız bir surette öldürülürse, asker üniformasını alnımız yüksek olarak nasıl taşıyabiliriz?

Ceneralın katli münferid bir hadise değildir. O gün öldürülenler arasında vatana hizmet etmiş olan diğer adamlar da vardır.

Bunlardan biri de general von Bredaudur. Zatı asilânelerinin ve general von Fricin sayesindedir ki von Papenin hayatı kurtarılmıştır. Zatı asilâneleri, bugünkü hükûmeti iktidar mevkiine getirdiğiniz zaman her şeyden evvel dahilî barışı temin etmeğe ve vatanımızı zâfa uğratan kardeşler harbine bir son vermeğe memur etmiştiniz.

Nazi hükûmetinin bir buçuk senelik idaresinden sonra bu vazifenin ifa edilmediğini teessürlerle kayde mecburuz. Son hadiseler, milletimiz arasında hüküm süren ayrılığın hâlâ devam ettiğini gösteriyor.»

Bu vesikayı yazan Alman zabitleri Almanyanın dahilî siyasetine karşı daha bir çok tenkitler ileri sürdükten sonra haricî siyasete sözü götürerek diyorlar ki:

«Hariciye nezareti, bir muharebe olduğu takdirde İngilterenin bize iltihak edeceğini ve yahut bitaraf kalacağını sanıyor. Halbuki bizim istihbaratımız bunun aksini gösteriyor. Bütün propagandalara rağmen İngiliz efkârı umumîyesini kendimize bağlıyamadık, İngiliz efkârı umumiyesi aleyhimizdedir.

Sonra nazarı dikkatinizi Polonya ve İtalya üzerine çekmek isteriz. .Lehistan ile müzakerelerimiz, askerî bir teşriki mesaile neticelenecektir. Fakat bu anlaşmadan askerî bakımdan ne kazanacağımızı zatı asilânenize sorarız. Leh ordusunun techizatı mükemmel değildir. Seviyesi düşüktür. Lehistanın iktisadî vaziyeti ağlanacak bir haldedir. Bize gelen raporlar bildiriyor ki, Lehistan ile mukarenet, yukarı Silezya halkını altüst etmiştir.

İtalyan ordusunun savaş kabiliyetinin, umumî harptenberi hissedilecek derecede arttığı inkâr edilemez. On iki on dört aylık devamlı bir çalışma ile İtalyan ordusunda hâlâ mevcut olan teknik noksanların ortadan kaldırılabilmesi muhtemeldir.

Fakat diğer taraftan İtalyan ordusunun maneviyatı kararsızdır. Gelen ekser raporlara göre iktisadî buhranın devamı yüzünden memlekette baş gösteren hoşnutsuzluk orduya da yayılmağa başlamıştır. İtalya iktisadiyatı derin surette sarsılmıştır.

İtalya ile münasebatımız, hissedilecek derecede iyileşmiş olmakla beraber, İalyaya sağlam bir müttefik gibi belbağlamak hatadır. İtalya ile Fransa arasındaki müzakereler devam ediyor. Avusturya meselesi, iki memleketi yekdiğerine yaklaştırmıştır. Şunu da unutmamak lâzımdır ki bir harb zuhurunda İtalyanın vaziyeti, İngiltereninkine bağlı olacaktır.

Tayyareciliğimiz Fransanınkine müsavidir.

Kimya sanayiimiz, Fransanınkinden üstündür. Fakat hücum arabalarını ve topçuluğu motörleştirmek hususunda Fransadan geriyiz. Bu noksanı doldurmak için on dört, on sekiz ay kifayet eder.

Fransanın siyaseti, Rusya ile anlaşmak yolunu tutmuştur. Hükûmet adamlarımız tarafından Bismark ananelerinin terkedilmesi, Rusyayı Fransanın kucağına atmıştır.

Rusya 1935 senesinde pek iyi techiz edilmiş bir orduya malik olacaktır. Bir harb çıktığı takdirde hesaba katmamız lâzım gelen gruplar şunlardır: Almanya, İtalya, Lehistan, Japonya, Avusturya, Macaristan grupuna karşı Fransız, Birleşik Amerika, Rusya, Küçük İtilâf ve Baltık devletleri.

Fakat maalesef, hakikatte bu faraziye tahakkuk edemiyecek, ve haricî siyasetimiz, yolunu değiştirmediği takdirde daha az müsait şerait altında çarpışmak mecburiyetinde kalacağız.

Binaenaleyh, şimdiki şark siyasetimizi bırakarak Rusya ile eski dostluk münasebetlerimizi tesise çalışmak lüzumuna kani bulunuyoruz. Ancak bu sayede, iki cephede çarpışmak mecburiyetinden kurtulacağız.

Lehistan ile münasebatımızı soğutmak tehlikesini göze almalıyız. Rusya ve İtalya ile bir ittifak haricî siyasetimizin düstüru olmalıdır.

Haricî siyasetimize bu istikbali vermek için hariciye nezaretine M. Nadolninin getirilmesi lüzumuna kani bulnuyoruz. Nazırlardan Göring Göbels ve Darenin istifası efkârı teskin edeceği fikrindeyiz.» .

KÜÇÜK İLÂNLAR

Umumî malûmat

1 — «Küçük ilânlar» tarifesi:

1	defa	40 kuruş
2	»	60 »
3	»	75 »
Her fazla defa için		15 »

2 — Küçük ilânlar 4 satırdan fazla olmaz; bir satır tahminen 5 kelimedir. Fazla satır için ayrıca ücret alınır.

3 — Bu sütundaki ilânlar yalnız «Akşam» idarehanesinde kabul ve Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri sıra ile neşrolunur.

4 — Ticarî mahiyeti haiz ilânlarla, nişan, velime merasimi, irtihal ilânları bu sütunda dercedilmez.

1 — İş arıyanlar

Fransızca, İngilizce ve piyanoya vakıf bayan — Leyli veya nehari mürebbiyelik veya "dam de compagnie,, sıfatile aile içinde yer arıyor. Adres: Bay J. Marengo, Osmanlı Beyoğlu. — 3

Sütnine — Beşiktaş Türk Ali mahallesi, Tuz Baba caddesi 21 No.lı evde oturan Mahide sütnineliğe gidecektir. Temiz ailedir. Sütü gürdür. —

İş arıyorum — Askerliğini bitirmiş 25 yaşlarında bir gencim. Askere gitmeden evvel bankalarda odacı olarak çalıştım. Elimde bonservislerim vardır. Ehven şeraitle iş kabul ederim. Akşamda H. Ö. rumuzuna mektupla müracaat. —

Fransızca, İngilizce ve piyano bilir bir mürebbiye — Küçük bir kız veya büyük bir matmazel yanında çalışmak üzere iş arıyor. Akşam gazetesine A.A.A. rumuzuna mektupla müracaat. — 1

Hususî fransızca ve lise dersleri — Kitabcılara, hususi istiyenlere fransızcadan kitab terceme edilir. Mevzu üzerine roman ve diğer eserler yazılır. Matbaalarda ve gazetelerde vazife alınır. Adres: Şehremini İbrahim Çavuş sokak No. 8, Rasim. — 2

2 — İşçi arıyanlar

Ahçı aranıyor — Beyoğlunda apartımanda dört kişilik aile; alaturka, alafranga yemek bilir erkek, kadın temiz ahçı istiyor. Galatada Karamustafa caddesinde Ovagimyan Hanı oda başına müracat. — 2

3 — Satılık eşya

Taşraya azimet dolayısile — Osmobil marka halen çalışan taksi otomobili ucuzca satılıktır. İsteklilerin Taksim Merkez garajı sahibi bay İzzete müracaatları. — 1

4 — Kiralık-Satılık

Senevî 600 lira irad — Kapalı çarşının ana caddesinde 2 dükkân acele satılıktır. Taliblerin Taksimde sular idaresinde Bay Canib Şakara müracaatları. — 14

Kelepir hamam — Galatada Çeşme meydanında Boğluca hamamı satılıktır. Taliblerin Bahçekapıda Doyçe Oryant Bank muhasebesinde bay Rıfata her gün saat 12,30 dan 14 e kadar müracaatları. — 2

Satılık ev — 7 oda bir mutfak, bir hamam ve bir bahçesi olan Çemberlitaşta Karababa türbesi sokak (Diyarıbekir kıraathanesi sokağında) 16 No. hane satılıktır. İçindekilere müracaat olunsun. — 11

Fatihten Sultanahmede kadar olan kısımda — Caddeye yakın nezareti mükemmel, muntazam tesisatlı, bahçeli, altı oda evi olup ta satmak istiyenler Akşamda (HANE) adresine tahriren müracaat. — 5

MÜJDE — Çoktanberi ifrazı beklenen arsa: Kadıköy Acı Badem İkbaliye mahallesindeki Güzel Tepe namile maruf olan arsa satışa çıkarılmıştır. Taliblerin Telefon caddesi 31 Ağustos sokak 6 No. ya müracaatları. — 3

satılık ev aranıyor — Beyoğlundan Şişliye kadar olan mıntakada (Kurtuluş, Cihangir, Ayaspaşa, Maçka dahil) üç, dört odalı, bahçeli evi ve ya arsası olanların adres, bedel ve diğer tafsilâtını (1379 numaralı Galata posta kutusunda A) adresine bildirmeleri. — 1

Acele satılık Emek hanı — Mercanda Tığcılar caddesinde (52) No lı Emek hanı ehven fiatle satılıktır. Bin lira senede safi irad getirir. Terkos, elektriği vardır. Gezmek ve pazarlık için (2) No da Ali ustaya müracaat. — 4

Satılık hane — Lâlelide Şair Haşmet sokağında 53 numaralı tam kârgir, yeni beş oda ve müştemilâtı havi bir hane satılıktır. İsteklilerin içindekilerine müracaatı. — 2

Kiralık çifte hamam — Samatyada Ağa hamamı müstecirinin taşraya azimeti dolayısile mobilyesile acele devren kiralıktır şeraiti müstecir Musa Kâzımdan öğrenilir. — 2

Kiralık apartıman — Taksimde Talimhanede Şehid Muhtar caddesi nihayetinde Altıntepe apartımanının beş odalı bir dairesi kiralıktır. Odaları geniş, güneşi bol ve nezaretlidir. Kapıcısına sorunuz. — 3

Kiralık mağaza — Yenicami avlusunda musluklar karşısında 92 numaralı mağaza 1 şubat 935 tarihinden itibaren kiralıktır. İstiyenler Sultanahmedde tevkifhane civarında Ali Rıza bey apartımanında 5 numaraya müracaat etmelidir. Telefon: 20904. — 2

Kiralık ev — Gedikpaşa Piyerloti caddesi No. 63. Elektrik, havagazı, terkosu havi, nezareti mükemmel, banyolu ve dört oda yeni bir ev kiralıktır. İçindekilere müracaat. —

Kıymetli satılık iki mağaza — Birisi Beyoğlu Tiyatro sokak No. 19, diğeri Beyoğlu Balıkpazarı No. 80. Kârgirdir, beşer katlıdır. İradı senevisi mükemmeldir. Almak istiyenlerin Çengelköyünde Yeni yalı sahibi bay Sedada müracaatları. — 4

İmalâthane sahiblerine — Trikotaj ve her nevi imalâthane için pek elverişli geniş bir salon halinde bulunan Tahtakale caddesi 72 numara birinci kat kiralıktır. — 6

Satılık kârgir hane — İki kat üzerinde yeni altı oda, 9000 metre bahçesi ve bağı mevcud, kuyusu olan hane acele satılıktır. Görüşmek için Erenköy Bağbaşı sokak 15 numaraya müracaat. — 5

Devren Satılık berber dükkânı Mevkii güzel, üç koltuklu ve işlek olan Çemberlitaş büyük Nurosmaniye apartımanı altında 60 numaralı berber dükkânı sahibi taşraya gideceğinden acele satılıktır. İçindeki sahibi Osmana müracaat. — 1

Yirmi liraya kiralık daire — Beyoğlu İş bankası şubesi yanındaki köşede düz yolda tramvay caddesine bir dakika mesafede dört oda, bir antre, ferahlı ve güneşli 9 numaralı apartımanda birinci daire kiralıktır. Taliblerin kapıcıya müracaatı. — 1

İşlek bakkaliye, tütüncü, kıraathane, Otel, malebici, lokanta devretmek istiyenler — Sirkecide Ankara caddesinde 187 numarada berber Bay Mehmed e müracaat etsin. — 1

5 — Müteferrik

Almanca dersleri — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayan almanca dersler vermektedir. Cumadan maada her gün saat 4 ten 7 ye kadar müracaat: Bayan Mella Nezih, Taksim Mis sokağı 9. — 4

Bir Alman muallimesi — Gayet ucuz fiatla almanca dersleri veriyor. Akşamda (D. 3) rümuzuna tahriren müracaat. —

10 lira mükâfat — 30 Teşrinisani akşamı Beyoğlu Tünel civarında mavi (Sapis) taşlı altın yüzüğümü kaybettim. Altını çiçek, çatlak taşı taç oymalıdır. Getirene yukarıkdaki mükâfat verilecektir. Hatemi
Manastır Han, Mahmudpaşa yokuşu — 9

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

BM.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İZMİRDE
Acele Satılık Ev

İzmirde Karantinada İskele yokuşunda 60/72 numaralı ev ucuz fiatle satılıktır. Bina iki kat üzerine 7 oda'ı ve kâgirdir. İçinde her türlü istirahat esbabını toplamıştır. Büyük bahçesi vardır. Görmek için içindekilere, fiat için İstanbulda Akşam gazetesi yazı işleri müdürü Enis Tahsine müracaat edilmelidir.

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA
Sermayesi Liret 700,000,000
İhtiyat akçesi Liret 144 214 493. 35
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde
ŞUBELER
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada
Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hamında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

AYVALIK YOLU
ANTALYA vapuru 19 İkinci kânun CUMARTESİ günü 19 da İzmire kadar.
(249)

MERSİN YOLU
ÇANAKKALE vapuru 20 İkinci kânun PAZAR günü saat 10 da Mersine kadar.
(250)

THE TURKISH AMERICAN
Shipping and Trading co
Hayri - Araboğlu ve şeriki
American Export Lines The Export Steamsip Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Nevyork ile limanımız arasında muntazam posta:
Her ayın 10,ve 25 inci günleri Nev - York,'dan hareket.

Yakında Nev- York'dan gelecek vapurlar.
Excelsior vapuru **19** K. saniye doğru.
Exminster vapuru 5 Şubata doğru
Yakında Nev - York, Fladelfiya ve Bostona için yolcu ve eşyayı ticariye alarak hareket edecek vapurlar.
Exmouth vapuru 18 K. Saniye doğru.
Excelsior vapuru **24** K. saniye doğru.
Exminster vapuru 9 şubbata doğru
Kumpanya, müşterilerinin menafiine daha iyi hizmet ve fevkalâde seri postalar taktim emelile İskenderiye veya Marsilyada aktarma suretile ve doğru konoşimento ile Nevyork için mezkûr limanlardan muayyen tarihlerde hareket eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu ve eşyayı ticariye kabul edecektir.
Bu vapurlar Amerikanın dahili ve bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Meksika ve Los Angelos ile San Fransisko Seattle vesaire bütün limanlar için doğru Konşmento ile eşyayı ticariye kabul eder,
Fazla tafsilât için Galada'da 6 mcı Vakıf (Eski Arapyan) hanında 4 üncü katta Hayri - Araboğlu ve şeriki müracaat. Tel, 4.4957-8- (6453)

DOYÇE LEVANT Linye Hamburg
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları
Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanımıza muvasalâtı beklenen vapurlar
Schurbek vapuru 18 k. saniye doğru
Atto „ 19 „ „
Ulm „ 27 „ „
Angora vapuru 4 şubata doğru
Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar
Schurbek vapuru 18-19 K.saniye doğru.
Atto „ 19-20 „ doğru.
Ulm vapuru 27-29 K.saniye doğru
Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar.
Tinos vapuru 22-23 K. saniye doğru
Morea „ 24-25 „ „
Schurbek „ 28-30 „ „
Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon :44647 - 6 (5290)

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cumadan başka günlerde saat (2,5 dan 6) ya kadar İstanbul Divanyolundaki (118) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder.
Muayenehane ve ev telefonu 22398
Kışlık telefonu 21044

Dr. Mehmet Izzet
Emrazı dahiliye ve sariye mutahassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye Caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı Cumadan mada hergün 13-17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu
SAKARYA vapuru 20 kânunusani PAZAR
günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon ve Rizeye dönüşte Of ve Zonguldak iskelelerine uğrayarak avdet edecektir.

YENİ ÇIKAN IZAHLI
ÖZ TURKÇE DİL KILAVUZU
NİÇİN HER TÜRKE LÂZIMDIR?
1 — Atatürkün kullandığı bütün kelimeler izahlı olarak vardır.
2 — Öztürkçedeki 20 bin güzel kelime vardır.
3 — Türkçede seçilecek ve yeniden kurulabilecek bütün kelimeleri havidir. (Yeni istılahlar dahil)
4 — Öztürkçe kelimelerin bütün dünyada ilk defa kablettarih menşelerinden itibaren izahları ve tahlilleri vardır.
Her Türkte, her muallimde, her memurda, her müessesede, her talebede, her kütüphanede bulunmalıdır.
Fiati : 50 Taşraya 60 kuruş
TEFEYYUZ KITAPHANESİ
(6968)

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şübeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

Üniversite Arttırma ve Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan :

1 — Üniversite Tıp Fakültesi Teşrih binası Elektrik tesisatı 2/2/935 Cumartesi günü saat 15 de ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhale Üniversite Merkez binasında toplanan Komisyon tarafından yapılacaktır.
2 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin ticaret odasında müsecccel, elektrik tesisatile müştagil bir müessese sahibi ve elektrik mühendisi olması ve iyi netice vermiş bu gibi büyük elektrik, tesisatı yapmış olduğuna dair vesika ibraz etmesi lâzımdır.
3 — Yukarda ismi geçen tesisatın keşif bedeli 8950 lira 62 kuruşun % 7,5 muvakkat teminatı olan 671 lira 25 kuruşu ihale günü öğleye kadar Üniversite Muhasebe veznesine yatırıp makbuzlarını teklif zarflarına koymaları lâzımdır. Teklif mektubları saat 14 e kadar Umumî kâtibe verilmiş olacaktır.
4 — İstekliler bu işe ait dosyaları almak için muhasebe veznesine 45 kuruş yatırıp makbazlarını komisyon kâtibine vermeleri lâzımdır. (251)

Istanbul Liman işleri
Umum Müdürlüğünden:

Mefsuh Liman Şirketinin muamelât ve kabotaj kısmı 19 İkinci Kânun 935 tarihinden itibaren Haydar Hanından Galata'da Mefsuh Rıhtım Şirketi müdiriyet binasına nakledilmiştir. Yeni İdarenin bu şubesi ile alâkadar olanların bu tarihten itibaren mezkûr mahalle müracaat eylemeleri lâzımdır. Telefon: No. 44656 dır.
(7093) Umum Müdürlük

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Tahmin bedeli	İhale tarihi	Saati
1 — Mektep anbarında mevcut köhne eşya	96	21/1/935	14
2 — Makkap ve saire	90	„ „ „	15

Mektep Anbarında mevcut köhne eşya 15 gün müddetle açık arttırmaya konulduğu gibi Atelye için lüzumu olan Makkap ve saire de açık eksiltme suretile alınacaktır. İsteklilerin eşyayi görmek üzere her gün Anbar memurluğuna ve arttırma ve eksiltme için de belli saatlerde komisyona müraçaatları lüzumu ilân olunur.
(39)

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

Holantse Bank-Uni N. V.
İSTANBUL ŞUBESİ
Galata : Karaköy Palas — Meydancık : Alalemci Han
Her türlü Banka muameleleri, Kasalar İcarı.
UMUMİ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM
Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, Hayfa, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

FRENGİ, Belsoğukluğuna ve sari hastalıklara tutulmamak için :

Garanto Hasan Prezervatiflerini

istimal ediniz. Dünyada mevcud bütün Prezervatiflerin en sağlamı, en hassası, en mükemmelidir. (6) aded 50, ipeklileri 75 kuruştur.

Sabahları aç karnına bir kahve kaşığı

MAZON
MEYVA TUZU

İçiniz. Sağlamlığınızın nâzımıdır. HAZIMSIZLIĞI, MİDE YANMALARINI giderir. MİDE ve BARSAKLARI boşaltmak suretile KABIZLIĞI, AĞIZDAKİ TATSIZLIĞI ve KOKUYU izale eder. Hiç bir uzve zarar vermez ve alıştırmaz. FAZLA YEMEKTEN ve İÇMEDEN sonra mide ve vücudunuzda hissettiğiniz ağırlığı derhal hafifletir. **MAZON** ismi ve markasına çok dikkat edilmelidir. DEPOSU Mazon ve Botton ecza deposu. Bahçekapı, İş Bankası arkasında No 12

Asipirol, Necati Grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcıdır. Deposu: Bahçekapıda **SALiH NECATi** Eczahanesi

Gayet saf bir hamur ve kuvvetli bir parföm ile ihzar edilen **Gibbs-Tuvalet** sabunu, cild için en mükemmel bir sabundur. Beşereyi kuvvetlendirir ve yumuşatır.

İKTİSADIDIR KALIBI **20** KURUŞ

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

18. ci Tertib 4. cü çekiş 11 Şubat 1935 tedir

Büyük ikramiye: **25.000** Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

KAŞE

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Ankara Belediye Riyasetinden:

1 — Belediye hududu dahilindeki binalar için en az "22000„ numara yaptırılacağından kapalı zarf usulü ile eksiltmeğe konulmuştur.

2 — 12 santim uzunluğunda ve 10 santim genişliğinde pirinç halitasından kırmızı nitro selliloit boyalı zemin üzerine rakamları beyaz nikel kabartma olması lâzım gelen numara lâvhalarının beheri dört aded vidası ile beraber muhammen bedeli (5940) liradır.

3 — Nümuneyi görmek ve şartnameyi okumak veya almak için Belediyede numaralama Komisyonu Reisliğine müracaat edilmelidir.

4 — İhale 24/1/935 Perşembe günü tam saat on birde Şirketler Komiserliği odasında yapılacaktır.

5 — Arttırma ve eksiltme ve ihale kanununda yazılı tarifat dairesinde yapılması lâzım gelen zarflar ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Komisyon reisliğine verilmiş olmalıdır.

6 — Teminat (445,50) liradır. (109)

BEYOĞLU
En merkez yerinde

İstiklâl caddesi, Şik sineması karşısında **156** numaralı "Istiklâl„ apartımanında **2** inci kat kiralıktır. Görmek için kapıcıya, kiralamak için Bahçekapıda Taş Han 29 No. Umum Emlâk Acentesine müracaat.

Doktor, dişçi muayenehanesi, kadın terzisi, moda atelyesi ve ikametgâh için elverişlidir.

Memur aranıyor

Almanca ve Fransızcaya vakıf, iyi ve genc bir memur aranıyor. İstiyenlerin Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 255, Yeni Bonmarşeye müracaat. (M. 83)

El işlemesi için

En mükemmel kotonlar Parisin yegâne

C.B

Kotonlarıdır.

Renkleri solmaz ve garanti görünüşü parlak

C. B. Paradır

Nikolaidi - Efti
204 Galatasaray

Doktor
Horhoroni
Eminönü Valide kıraathanesi yanında
Telefon : 24131.

Dr. MUNİF ERMAN
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Beşiktaş, Tramvay caddesi Süreyya apartımanı No. 1. Hastalarını her gün sabahtan akşama kadar kabul eder.

FLORYA
Şekerleme ve pastahanesi

Çikolata :	Kilosu	140 K.
Şam fıstıklı Nuga	»	140 K.
Kestane şekerlemesi :	»	150 K.
Pastalar :	7,5 ve 6 kuruş	

LİKÖRLÜ VİŞNELER - «NİNO» çikolataları

★

Bütün mallarımız en halis tere yağile yapılır

Çay, Nişan ve Düğünler için gayet ehven şeraitle hususî siparişler alınır.
Telefon: 41554
İstiklâl caddesi No. 154
Şik sineması karşısında

Üşütmeği ve ağrıları geçirecek ilâçtır. Her eczanede vardır.

ALGOPAN

Sahibi : Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası

AKŞAM KİTAPHANESİ

Şimdiye kadar çıkan kitaplar

Romanlar

	Kuruş		Kuruş
Küçük ilânlar - (Vâ-Nû)	75	Sumer kızı - İskender Fahreddin	125
Deli - Selâmi İzzet	30	Pembe maşlahlı hanım - Sermet Muhtar	70
Yalı çapkını - Bürhan Cahit	30	Bir kadın geçti - Selâmi İzzet	20
Kıvırcık paşa (resimli) - Sermet Muhtar	75	Bu perdenin arkasında - Z. İ.	40
Düğün gecesi (ciltli) - Bürhan Cahit	100	Asyadan bir güneş doğuyor - İskender Fahreddin	80

25 kuruşa tam bir roman serisi

Dipsiz kuyu - (Vâ - Nû)... Pembe pırlanta - (Vâ - Nû)... İki cinayet gecesi - Hikmet Feridun... Karacaahmedin esrarı - (Vâ - Nû)... Kardeş katili - (Vâ - Nû).

Bu romanların her birisi: **25** kuruş

★

Muhtelif eserler

	Kuruş		Kuruş
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?.. - M. Saffet	35	Arzın merkezine sayahat - Jül Vern	25
Büyük taarruz nasıl oldu - M. Şevki	60	Hayvanlar âlemi - Faik Sabri	150
Yardımcı tarih hülâsası	10	İstanbuldan Londraya şileple bir yolculuk - Faik Sabri	75
Kadın asker olursa - Necdet Rüştü	50	Nereden geliyoruz? - Th Moreux	40
Don Kişot - Servantes	25		

FAZIL AHMET

Güzide edibimizin senelerce ağızda gezen hicivleri, hezelleri, şiirleri ve yeni yazdıkları
272 sahife - 80 kuruş

★

İstiklâl Savaşı Nasıl oldu ? - M. Şevki... 80 kuruş
İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi: Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü ? - M. Ragıp... 150 kuruş
Sinema Yıldızları - (album gibi resimli) ... 100 kuruş

★

ARSEN LÜPEN

Meraklı roman serisi tamamlandı
6 BÜYÜK CİLT — HER CİLDİN FİYETİ: 80 KURUŞ

★

Çocuklara yardımcı kitaplar serisinden

Coğrafyada ilk adım - Faik Sabri Duran
Ciltli ve bol resimli - 50 kuruş

★

Tarih öğreniyorum - Ahmet Refik
Resimli - 30 kuruş

★

Coğrafya kıraatleri - Falk Sabri Duran
Resimli ve ciltli - 50 kuruş

Tevzi yeri : *AKŞAM KİTAPHANESİ*
121, Ankara caddesi - İstanbul

Taşra için posta parası alınmaz; para yerine posta pulu kabul olunur.

Yüksek mühendis mektebi satınalma komisyonundan:

Elektrik laboratuvarında yaptırılacak Elektro - Mekanik tecrübeleri için kapalı zarf ile alınacak alâta verilen fiatlar gali görülmüş olduğundan açık eksiltmesi 28/1/935 Pazartesi günü saat 14 te yapılacağından eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte birinci pey akçeleriyle komisyona müracaatları ilân olunur. (205)